



Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 16/2019 - 51 pàgines
Sessió ordinària del dia 7 de novembre del 2019

El dia 7 de novembre del 2019, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 69/2019, que és el següent:

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral, (segons llistat annex).

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí

M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboreda
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Roger Padreny Carmona.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Jordi Torres Falcó, ministre d'Ordenament Territorial; Víctor Filloy Franco, ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Verònica Canals Riba, ministra de Turisme; Joan Martínez Benazet, ministre de Salut; Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior; Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports i Judith Pallarés Cortés, ministra de Funció Pública i Simplificació Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.38h)

La Sra. síndica general:

S'obre la sessió

Abans de procedir amb l'ordre del dia previst, i havent-se incorporat dos nous consellers generals, procedirem segons disposa l'article 3 del Reglament del Consell General a la seva presa de possessió.

Permeteu-nos doncs que sortim de la sala per revestir-nos amb els abillaments tradicionals.

(Les Sres. síndiques es revesteixen de la capa i del bicorni propis del càrrec)

La Sra. síndica general:

Sr. Oliver Alís Salguero, voleu avançar-vos fins a la presidència, si us plau.

Vós, Sr. Oliver Alís Salguero, que heu estat elegit conseller general, jureu o prometeu acatar la Constitució?

El Sr. Oliver Alís:

Ho juro.

La Sra. síndica general:

Si així ho feu bon andorrà sereu.

Enhorabona!

(Se senten aplaudiments)

La Sra. síndica general:

Sr. Carles Sánchez Rodríguez, voleu avançar-vos fins a la presidència, si us plau.

Vós, Sr. Carles Sánchez Rodríguez, que heu estat elegit conseller general, jureu o prometeu acatar la Constitució?

El Sr. Carles Sánchez:

Ho prometo.

La Sra. síndica general:

Si així ho feu bon andorrà sereu.

Enhorabona!

(Se senten aplaudiments)

Tot seguit se suspèn la sessió 15 minuts per tal de dur a terme la tradicional fotografia a les escales i posteriorment treure'ns els abillaments tradicionals.

Us recordo que la sessió continuarà al nou hemicicle del Consell General a les deu en punt.

Se suspèn la sessió.

(Són les 9.46h)

Es reprèn la sessió al nou hemicicle del Consell General.

(Són les 10.09h)

La Sra. síndica general:

Abans d'iniciar amb l'ordre del dia previst, us recordo que segons disposa l'article 131 del Reglament del Consell General, el temps total per substanciar una pregunta, incloent també la rèplica i la dúplica, no pot excedir de vuit minuts, dividits en parts iguals. I que finalitzada la resposta del membre del Govern, si el conseller general que ha formulat la pregunta ho sol·licita, la síndica general li concedirà la paraula per un minut per repregunta, per tal que pugui formular fins un màxim de quatre repreguntes estrictament sobre la mateixa matèria.

La síndica general concedirà la paraula per un minut a la resta de consellers generals que ho demanin per tal que formulin fins a dues repreguntes estrictament sobre la mateixa matèria. El membre del Govern disposarà per a la resposta del mateix temps.

Alhora, us informo que s'han presentat dues preguntes amb caràcter urgent admeses a tràmit ahir per la Sindicatura i que figuren en primer lloc del llistat.

Procedirem doncs amb la primera pregunta.

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 30 d'octubre del 2019, relativa a les declaracions efectuades pel cap de Govern sobre els candidats a cònsols.

For registrada amb el número 953 i s'ha publicat en el Butlletí número 72/2019 del 4 de novembre.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López Agràs.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Vistes les declaracions efectuades pel Sr. Xavier Espot en què posa en dubte la capacitat de candidats a cònsols amb excepció feta dels que conformen les llistes de DA.

Vist que es tracta d'un nou exemple en què el Sr. Espot sembla menysprear i manifestar rebuig frontal cap a tot allò que sigui aliè a DA.

Vist que aquestes declaracions ens semblen del tot desafortunades quan són efectuades per algú que ocupa un càrrec com el de cap de Govern; per quant

al nostre entendre aquest càrrec demana, màxim respecte i consideració cap a totes les persones que viuen en el nostre país.

Per tant, es demana:

Si el Govern creu que són unes declaracions escaients i apropiades per a un cap de Govern? I si no es considera que és del tot necessària una rectificació i una demanda pública de disculpes?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Respon pel Govern el M. I. Sr. Xavier Espot, Cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

M'atreviria a dir doncs que l'objecte o que aquesta pregunta ha quedat sense objecte tenint en compte doncs que a unes preguntes que em van formular diferents periodistes arran d'unues declaracions després de la inauguració de la plataforma esquiuable de Soldeu, ja vaig tenir ocasió de manifestar-me àmpliament, de contextualitzar quina havia estat la meua resposta al tomb d'aquesta qüestió i de dir doncs que si algú s'havia sentit ofès, en tot cas precisar que no anava en cap cas pel Partit Socialdemòcrata ni per cap altre partit o candidat en concret, i que si algú s'havia sentit ofès doncs que demanava disculpes.

El que sí que vaig dir, i penso que és important doncs reiterar-ho avui, és que jo crec doncs que aquestes declaracions s'han d'emmarcar en la pregunta que se'm va formular i en la totalitat de les manifestacions que jo vaig efectuar doncs va ser arran d'una pregunta d'un o d'un parell de periodistes en què van manifestar doncs com valorava, ja no com a cap de Govern sinó com a president del Partit de Demòcrates, el fet de què s'haguessin presentat 21 llistes en aquestes eleccions comunals, i des d'una perspectiva doncs purament conceptual o general. El que vaig dir és doncs manifestar quins al meu parer pensava que podien ser tant els avantatges com els inconvenients d'aquest fet. Per tant doncs, repeteixo, en cap cas em vaig referir a cap candidat en concret ni a cap llista en concret, i per tant doncs jo crec que ningú es pot sentir ofès, però en tot cas si algú s'ha pogut sentir ofès doncs demano disculpes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Per la rèplica, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Si em permet abans d'entrar en el que seria pròpiament el torn de rèplica, voldria fer una sèrie de consideracions en nom del grup parlamentari del partit que represento.

En primer lloc per manifestar el respecte des del PS a tots els candidats que es presenten a les properes eleccions comunals. Un respecte que no té matisos, ni per colors ni per afiliacions polítiques evidentment.

Encara diria una mica més, un reconeixement per a totes aquelles persones que han pres el pas difícil de ser presents en una llista. Ho he vist aquests dies, jo penso tots, les dificultats que té conformar llistes electorals. Cada dia més les limitacions i les constriccions, ja siguin de tipus personal, de tipus professional, d'exposició pública són més grans. I per tant, ens sembla que no ens podem permetre justament els polítics, entrar en aquest joc perillós, jo diria gairebé temerari, que a més em sembla que no va absolutament enlloc de desprestigiar, criticar, faltar al respecte a persones que prenen aquesta decisió i encara menys aquells que han passat al davant de les llistes per encapçalar-les.

Vostè ho ha dit, s'han presentat 21 llistes, nosaltres no ens sobra cap d'aquestes llistes. Tan de bo fossin 22, 23, 24 llistes les que es presentin, i em sembla que el cap de Govern no és ningú per dir qui es pot i qui no es pot presentar en una llista electoral.

I finalment, en la referència que vostè també feia, que era un acte en el que vostè compareixia com a cap de Govern, o estava convidat com a cap de Govern.

Al nostre entendre, si aquestes declaracions s'haguessin fet a la seu de Demòcrates per Andorra, hauria estat segurament igualment de desafortunades, però fent-ho en un acte públic en què vostè va com a cap de Govern, ens sembla que a més és fer un ús partidista totalment inadequat de la seva part.

Fetes aquestes breus consideracions prèvies, sí que voldria fer una referència a les declaracions que vostè va fer i que ahir vaig escoltar varies vegades a Andorra Televisió, perquè sincerament em sembla que no aclareixen res, i sinó encara acaben d'empitjorar una mica la cosa.

Vostè diu que són unes reflexions de caràcter general. Després diu que la majoria de candidats ni tan sols els coneix. I després diu que: “no m’he referit a ningú en concret”. Per tant li demano amb què estava pensant o què és el que ens volia dir quan va fer aquestes declaracions?

Si no coneix els candidats, si no es referia a ningú, què pensava o què és el que ens volia dir quan va dir que hi ha candidats que no estan preparats per dirigir?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Simplement per precisar perquè jo crec que doncs el Sr. López com és costum amb ell, sempre té tendència a reinterpretar les coses a la seva conveniència. Jo no vaig desprestigiar, menysprear o faltar el respecte a ningú, i en cap moment vaig dir qui es podia presentar i qui no es podia presentar.

Jo crec que vaig ser prou clar en les meves declaracions. He fet el que havia de fer, i per tant jo crec que... i en tot cas jo no contribuiré en què això es converteixi en un exercici d’escarni públic com sembla que pretén el Sr. López, i crec que ja he donat explicacions suficients i he demanat disculpes, i crec que tots els responsables polítics quan ens equivoquem hem de fer mostra d’humilitat i en aquest cas, crec que jo ho he fet i vull entendre o en tot cas per part meva, aquest debat està més que clos.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Acabariem aquí.

Pregunta número 2.

2- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud, consellera general del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laureadiana + Independents, per escrit de data 5 de novembre del 2019, relativa a la situació del Cedre i sobre el nou model d’atenció centrada en la persona.

Fou registrada amb el número 978 i s’ha publicat en el Butlletí número 74/2019 del 6 de novembre.

Exposa la pregunta la Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

Segons el que s’ha pogut llegir en el diari Bondia en data del 4 de novembre passat, els treballadors del Cedre denuncien una manca de personal i de comunicació.

Atesos aquests antecedents, es pregunta:

Pot informar Govern de la situació del Cedre i sobre el nou model d’Atenció Centrada en la Persona ?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Respon pel Govern, el Sr. Joan Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Primer parlaré del model ACP. He de dir que el model d’atenció a les persones grans no es pot abordar exclusivament des d’una perspectiva sanitària. Era una mica el model basat en els sistemes clàssics de centres sociosanitaris, i si em poso al model d’atenció centrada en la persona.

Es tracta d’un model interdisciplinari, integral centrat en la persona i basat en la personalització dels serveis tant els usuaris com els seus familiars. L’eix de l’atenció i per tant de l’organització i dels processos assistencials és la persona i el seu projecte vital. El respecte a la seva dignitat, als seus drets i a les seves preferències són els valors essencials. Això és una mica la definició del model ACP, que el que fa és centrar la persona i intentar que aquesta persona, respectant la seva dignitat, la seva forma de vida prèvia, la seva història de vida, doncs se senti en la institució com si estigués a casa.

Dit això, es va decidir ja fa un temps que el Cedre passés a formar part d’un centre basat amb el model ACP.

Estem acompanyats per Fundación Matia que és l’entitat de Guipúscoa que ha transformat més llits amb model ACP, i aquest acompanyament doncs no comporta, a més l’aplicació d’aquest model no comporta en absolut com en diuen els mitjans, cap acomiadament, ni tampoc cap disminució de la plantilla orgànica sinó tot el contrari, un reforç del personal auxiliar que és on recau la major càrrega assistencial i també la incorporació d’un geriatra que

s'ha incorporat recentment el passat mes de setembre.

Sí que hi ha canvis organitzatius, alguns canvis que generen estrès, com tot canvi que genera estrès i pot generar estrès en la plantilla o genera por o resistència, com és el canvi de la jornada laboral que passa de ser de tretze hores a set hores. De totes maneres això es fa amb una implantació progressiva, es comença amb la tercera planta i un cop estigui implantat a la tercera planta s'anirà estenent per tot el centre, que és la recomanació que ens fa Fundación Matia.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Per la rèplica, Sra. Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Miri, jo he parlat amb els familiars dels residents del Cedre, i li puc dir que estan molt amoïnats. Jo havia vist doncs la notícia als diaris i després jo vaig contactar als representants dels familiars dels residents, i us puc assegurar que hi ha per posar-se les mans al cap.

Vostè comenta que tot el que està passant al Cedre és per la implantació del model d'Atenció Centrada en la Persona, i que hi ha resistència al canvi. A mi el que em consta Sr. ministre és que s'ha rebaixat la plantilla d'infermeres. Abans hi havia quatre infermeres, ara en tenim dues. Les infermeres a més són infermeres que estaven molt ben preparades amb la formació ACP, i a més a més que tenien un màster de cura de les llagues. I per tant, ja de quatre passem a dos. Amb totes les plantes que han d'atendre, a la nit hi ha una infermera per 120 pacients, i com sap vostè doncs al Cedre hi ha moltíssima gent amb un grau de dependència molt elevat. Hi ha gent que té vies per menjar, gent que té vies per rebre la medicació i no sé si vostè pensa realment que el nombre d'infermeres és suficient. Com sap vostè, jo la legislatura passada havia dit per activa i per passiva que el Cedre no té res a veure amb un centre sociosanitari, res. Perquè tenim més del 50% de residents que tenen un grau de dependència molt elevat, i per molts també amb un grau de dependència total.

Sap perfectament també Sr. ministre que l'article 27 del reglament de la COBAS indica que el recurs que s'ha d'assignar en aquests casos greus de dependència, és una residència amb serveis medicalitzats com és Sant Vicenç d'Enclar. I també el que diu aquest reglament és que, exposa en

aquests casos de necessitats, que es podrà valorar altres tipus de recursos com és el Cedre. El Cedre atén gent amb un grau de dependència molt elevat, atén també doncs malalts amb trastorns mentals. Per què? Doncs perquè no tenim una residència de salut mental aquí al país, cosa que fa que o internem la gent a fora o els posem al Cedre. I després també cal dir que el Cedre ha d'assumir molts residents amb necessitats pal·liatives perquè l'hospital està saturat, té una unitat específica i a mi el que em consta és això.

Llavors jo com a consellera general quan m'arriben totes aquestes informacions, el que no puc fer és quedar-me amb els braços creuats Sr. ministre, i és per això que li exposo el que a mi m'ha arribat perquè realment jo vull que vostè trobi solucions. Jo crec que la resistència al canvi, jo crec que va molt més enllà Sr. ministre, amb tot el respecte que tinc per vostè.

Pensa que és lògic reduir el personal, reduir el nombre d'infermeres, neuro-psicòlegs també, és a dir a dos matins al mes, podòloga també a mitja jornada? Tot això és el canvi del model d'atenció centrada en la persona? Jo diria que és tot al revés. Estem parlant de persones amb grau de dependència important que necessiten justament totes aquestes atencions de prestacions sanitàries.

Vostè pensa que és lògic reduir? També si mirem el nombre total de treballadors doncs també això m'ha arribat de moltíssima gent, sinó no li faria la pregunta.

Hi ha un indicador Sr. ministre que m'està preocupant moltíssim també i fent recerca aquests dies, llavors vostè va contestar al Consell General a unes preguntes que es van fer des del Consell General, unes preguntes escrites que vostè va respondre per escrit, i en aquestes respostes veieu que hi ha moltes baixes també a nivell del Cedre. Doncs miri, quan hi ha moltes baixes a una entitat, a una empresa, vol dir alguna cosa, llavors s'ha d'investigar, pot sospitar què? Assetjament, podria ser. Clar, s'hauria de parlar amb els treballadors...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant el temps de rèplica.

La Sra. Carine Montaner:

Sí, acabo Sra. síndica.

Llavors, tot això realment compto amb vostè per posar mà, fil a l'agulla amb el Sr. Piqué per trobar solucions, de veritat, i reconsiderar totes aquestes qüestions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

El seu temps de duplica, Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Bé, sobre la composició de la plantilla orgànica he de dir que no es redueix el nombre de personal sinó que s'incrementa, seguint exactament les recomanacions de Fundació Matia.

Sí que és cert que la Fundació Matia ens demana més auxiliars i més infermeria. Perquè justament els centres basats en l'Atenció Centrada en la Persona, Fundació Matia és experta a més en tots els graus de dependència i tenen llits amb trastorns psiquiàtrics, amb malalts geriàtrics d'alta dependència, és la dessalinització, augmentant tots els recursos per formar doncs un ambient que sigui similar al de casa seva. Amb això redueixen moltes patologies, es redueixen els trastorns conductuals i es redueix també el nombre de medicació que prenen els malalts.

Sobre el tema si hi ha malalts o no, si hi ha persones malaltes en aquest cas que porten tractament intravenós, li he de dir que puntualment n'hi ha algun, no és cert que hi hagi malalts amb vies endovenoses posades. N'hi ha un ocasionalment, i que quan cal, tenim un sistema d'hospitalització domiciliària que es desplaça des de l'hospital per atendre aquelles necessitats.

Sobre el tema de cures pal·liatives, el servei de cures pal·liatives de l'hospital no està saturat. El tipus de cures pal·liatives que es fan al Cedre són de pacients terminals geriàtrics, però no és perquè es derivin des de l'hospital, l'hospital té un servei que funciona molt bé en cures pal·liatives i que a més es desplaça a domicili i fa hospitalització domiciliària.

Finalment sobre el tema de les baixes he de dir que en l'anàlisi que ens fa Fundació Matia, incideix molt en què aquestes baixes vénen donades sobretot creuen ells, perquè les jornades són enormement llargues, les jornades de 13 hores per atendre a la gent gran són jornades molt estressants, insuportable i per això recomanen el canvi d'horari a set hores. La gran part de la plantilla orgànica ho accepta, però hi ha gent que té certes reticències perquè òbviament els hi canvia la seva vida familiar.

Puc dir també algunes coses que també són d'interès. El metge que s'ha incorporat, el geriatra que a més dona molt bona resposta, durant el mes d'octubre ha fet dues reunions amb tot el personal fixe del Cedre. Dues reunions, ho dic perquè a vegades es parla de la comunicació, dues reunions amb tots els

professionals que presten algun tipus de servei al Cedre, com fisioterapeutes, educadors, animadors, psicòlegs, etc. Una reunió amb tots els familiars, durant el mes d'octubre dic, el tenim des de fa poc, una reunió amb tots els familiars de les persones internalitzades al Cedre o que fan ús del centre de dia. El metge geriàtric fa un cop a la setmana sessions de formació i formació al personal sobre les característiques del model ACP. I també ha començat una ronda de reunions individualitzades amb els familiars dels ingressats per explicar les característiques del model i veure quines són les inquietuds.

La Sra. síndica general:

Hauria d'acabar el temps de duplica, Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Puc fer una referència a les declaracions del Col·legi d'infermeres per part del seu president el Sr. David Cusidó que, en resum, el passat 25 d'octubre diuen que es mostren favorables amb el model d'atenció central a la persona i amb el que s'està fent al Cedre i demanen inclús que aquest model s'estengui a tot el país.

Per tant, jo crec que estem en una transició, estem en un moment delicat, poden haver-hi desajustos i estarem a sobre i intentarem entre tots que això es faci de la millor manera possible, amb la millor atenció a les persones.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Iniciem el torn de repreguntes. Els agrairia que centressin les preguntes sabent que tenen un minut per pregunta i un minut per resposta.

Sra. Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

Jo el que us dic Sr. ministre, això és la realitat, és el que m'ha arribat i la gent està ja... els treballadors estan al límit i doncs, mal ambient, *burn out*. És a dir, tota aquesta reducció de personal, us ho dic de debò, és que jo crec... És la realitat... és la realitat.

Jo el que us aconsello és de no posar la bena als ulls i d'intentar justament fer, per exemple, una enquesta anònima per veure realment com se senten i que proposin millores ells mateixos. La Fundació Matia... miri, és una cosa externa, és que som petits aquí a

Andorra. Llavors, es podria perfectament trobar solucions amb els treballadors però, què passa? Que la gent té por... és clar, segurament. Llavors, què passa? Que si feu una enquesta, us ho dic, perquè el vostre rol també és trobar solucions i, per tant, per veure què està passant doncs s'hauria de fer una enquesta, perquè és clar, el mal ambient i la pressió... Perquè és clar, quan hi ha moltes baixes vol dir que o hi ha sobrecàrrega de feina, o hi ha assetjament. Hem de mirar! Hem de mirar què passa.

Per acabar Sr. ministre, doncs aquest nom de "Atenció centrada a la persona" m'encanta... m'encanta però, és clar, això són paraules sobre el paper. Jo el que li demano són accions i resultats sobretot. Llavors, quan hi ha problemes, quan veiem això al diari, quan veiem ja que els familiars estan rebotats doncs s'ha de fer alguna cosa Sr. ministre i, confiïm en vosaltres, en el vostre ministeri -i quan dic en vosaltres vull dir és en totes les persones que treballen en el ministeri i en el Sr. Piqué també- per posar fil a l'agulla i per trobar solucions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Montaner.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

No. Reitero que no hi ha hagut cap reducció a la plantilla orgànica, això com a primera cosa.

Reitero que això és la percepció potser d'una part del personal i d'una part dels familiars; potser prèviament també aquestes jornades de formació i d'informació que està fent el geriàtric; també he de dir que jo mateix quan era director assistencial em vaig emportar diverses associacions de la Gent Gran, de la Fundació Alzheimer, dels Residents i familiars del Cedre, per veure el projecte de com funciona el centre Matia.

Per tant, estem fent una feina que el que volem és que evoqui a una millora clara i substancial per a les persones que estan residint al Cedre. L'objectiu és aquest, no és un altre, no hi ha un objectiu econòmic. Surt més car fer això però ho hem de fer i ho farem bé.

He de dir que reitero que en l'anàlisi d'algun dels factors que pot influir amb les baixes laborals, la càrrega de tretze hores seguides de tenir a les persones grans és una càrrega insuportable que genera inclús lesions i trastorns psicològics per la dependència que tens durant una jornada molt llarga i esgotadora amb una persona que té unes necessitats

d'assistència molt important. Per tant, creiem que això és un factor important en aquestes baixes laborals.

També s'han pres mesures perquè aquestes baixes laborals fins fa poc temps costaven molt de cobrir, per la Llei del SAAS i per la Llei de contractació pública. S'han pres mesures i s'estan cobrint i actualment diríem que estem cobrint les baixes pràcticament en la seva totalitat.

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. ministre.

El Sr. Joan Martínez:

Sí. Per tant, els esforços són aconseguir una institució centrada en la persona i que doni una millor resposta a aquestes persones.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Segona repregunta Sra. Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Miri Sr. ministre, des de quan la Fundació Matia gestiona el Cedre? Tot Fundació Matia.

Doncs miri, és que vostè de responsabilitats, el Cedre fa part del SAAS i, per tant, jo crec que és la vostra responsabilitat respondre a tot aquest malestar, aquest mal ambient i us ho dic de veritat, és que no entenc que es posi la bena als ulls, si li estic dient que hi ha un problema i ja ha llegit el diari. El que hauria de fer és: "Bé, potser sobrecàrrega, tres hores... bé, doncs, rebaixem", però ja us ho dic i a més ho reconeix amb les contestes, les respostes que ha fet a nivell de les preguntes del Consell General, és a dir, és la número 0750 del Butlletí del Consell, Butlletí... si vol li dic el Butlletí i tot.

Doncs miri, reconeix que hi ha una infermera de nit per cent-vint residents, tenint en compte tot el que he dit... tot el que he dit. Sobrecàrrega, evidentment que hi ha sobrecàrrega! És que és clar, una infermera no pot estar a tot arreu amb cent-vint residents, és que vostè en sap molt del tema. I, per tant, nosaltres des del Consell General i sobretot a la legislatura passada vam lluitar justament per dotar -i totes les forces polítiques que estaven a les minories- van lluitar justament per dotar el Cedre de més mitjans... de més mitjans. Això és la voluntat jo crec que de tots plegats aquí; jo crec que és capaç de fer-ho i no només mirar la Fundació Matia sinó posar, bé, veure realment què està passant i demanar també

responsabilitats per la gent que gestiona ara mateix tot aquest tema.

Confiança, sí però control, també, a nivell de la gestió del Cedre.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

Fundació Matia no gestiona el Cedre, Fundació Matia ha fet una anàlisi del Cedre que li entregaré ara mateix que el tinc aquí i en base a això ells estan fent unes recomanacions per millorar l'atenció a les persones residents al Cedre.

A més, li llegiré les declaracions del Col·legi d'Infermeres d'Andorra Difusió del passat 25 d'octubre. Diu: *“La nova metodologia d'atenció centrada en la persona que està implantant el Cedre satisfà el Col·legi d'infermeria que la valora molt positivament i demana que s'estengui a tot el país.”*. Per tant, si aquest personal estigués tan disgustat suposo que el col·legi es posicionaria. *“El nou mètode d'atenció a l'usuari del Centre Sociosanitari del Cedre està basat en les necessitats de cada persona i té en compte una atenció pluridisciplinària, un extrem que el Col·legi d'infermeria veu amb molt bons ulls ja que camina en la direcció que sempre ha defensat. Per aquest motiu, el president del col·legi, David Cusidó demana que no solament es posi en marxa als centres públics, sinó que tots els centres sociosanitaris adquireixin aquesta manera de treballar.”*.

De tota manera estaré a sobre... estaré a sobre. També l'invito a què li fem una exposició sobre el què és el model d'atenció central a la persona. També l'invito a què entri a la pàgina web de Fundació Matia, i veurà el que és el model centrat en la persona i veurà com la necessitat d'infermeria, la càrrega assistencial d'una infermera es pot substituir per altres dispositius que és el que està fent en aquests moments el SAAS.

De totes maneres li diré, i reitero, que no es disminueixen recursos al Cedre, sinó que se'n posen més, i vull que quedi clar... se'n posen més.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Vol esgotar les dues preguntes Sra. Montaner...

D'acord, tercera.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

Miri, jo he mirat també la Fundació Matia el que era, és que és molt diferent. Jo he mirat també el que era la Fundació Matia i li puc assegurar que no té res a veure amb el nostre Cedre, perquè el nostre Cedre és una barreja... és que és clar, fem el que podem amb els mitjans que podem, però jo crec que aquí hem de posar, i els hi asseguro, els mitjans... els mitjans.

Crec, Sr. ministre, que ja ha dit que posaria fil a l'agulla doncs, ho celebrem i esperem que sigui ràpid... de veritat!

El Col·legi d'infermeres jo crec que celebraven justament aquest nou model d'atenció centrat en la persona amb la filosofia que té al darrera, però és clar, la filosofia no és suficient i vostè ho sap que està en un càrrec executiu, el que compta són les accions i el que es posa en marxa perquè sobre paper és molt bonic però després s'ha de veure el resultat.

I aquí pararé. Bé, si fa les investigacions oportunes i demanar responsabilitats doncs, li agrairia Sr. ministre, i paro aquí.

Gràcies. Ja no hi ha cap repregunta.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Martínez Benazet, vol respondre...

El Sr. Joan Martínez:

Moltes gràcies Sra. síndica.

És que de vegades es confon el que és el Cedre. El Cedre no és una clínica geriàtrica, el Cedre és un centre sociosanitari de cap a peus i aleshores, Fundació Matia ha dit que gestionar i implantar mesures de millora, a més són prestigiosíssims a tot Europa en centres sociosanitaris de cap a peus com el nostre.

Sobre quins residents hi ha dintre del centre sociosanitari? Hi ha diversos graus de dependència, però inclús hi ha un percentatge elevat dels residents que tenim allà que si ens haguéssim anticipat amb mesures a domicili, no haurien d'estar al Cedre.

Per tant, sí, hi ha persones amb un grau de dependència molt elevat però altres que podrien estar a casa amb un recurs domiciliari que sempre és millor.

Però, repeteixo, el Centre Sociosanitari el Cedre no és una clínica, és un centre sociosanitari i això té una

definició molt específica i necessita uns recursos molt determinats que són els que estem donant.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Agrairia que centréssim les repreguntes a preguntes en concret, no en tornar a fer rèplica i dúplica.

Vol esgotar la quarta...

La Sra. Carine Montaner:

No reconeix vostè que el ministre anterior va reconèixer que el Cedre, era efectivament un centre sociosanitari, però que no tenia res a veure amb un centre sociosanitari? Això és la realitat?

I el ministre de l'anterior legislatura, com vostè sap, ja ho va reconèixer en compareixença pública. Pot mirar els vídeos.

Gràcies.

Reconeix que el Cedre no és ben bé... És a dir, té el nom de sociosanitari però no ho és?

La Sra. síndica general:

Aquesta és la pregunta Sra. Montaner...

Vol respondre Sr. Espot...

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

No sé si per l'anterior ministre es refereix a l'anterior ministre de Salut o d'Afers Socials però, en tot cas, jo no sé el que va dir l'anterior ministre de Salut però convergeixo absolutament amb el que diu el Sr. Martínez Benazet en el sentit de què el Centre Sociosanitari del Cedre és un centre sociosanitari de cap a peus, sempre ho ha estat, i el fet de què hi hagi pacients amb diferents graus de dependència no desvirtua la seva condició de centre sanitari tal com defineix aquest tipus de prestació la Llei de serveis sociosanitaris... de serveis socials i sociosanitaris i els propis reglaments que la desenvolupen.

Jo crec que voler confondre l'opinió fent creure que ara estem parlant d'un centre de característiques diferents, no ajuda a encarar bé aquest procés de reforma que estem engegant, que com ha dit bé el ministre òbviament poden haver-hi distorsions, hi pot haver coses que no es fan prou bé i que s'hauran d'anar rectificants perquè evidentment és la implantació d'un nou model, però en tot cas, jo crec que les premisses bàsiques les hauríem d'acceptar tots i és una evidència i ningú posa en dubte que el

Centre Sociosanitari del Cedre, com diu el seu nom, és un centre sociosanitari.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Molt breu Sra. Montaner perquè ha esgotat el torn de repreguntes.

La Sra. Carine Montaner:

He de contestar perquè això el Reglament ho permet.

Jo penso francament, vol fer creure... vol fer creure... Això jo trobo desplaçat. Jo no vull fer creure res! Sap per què tinc aquest seient de consellera? Per millorar les coses perquè jo tinc ganes que el meu país avanci. Tinc ganes d'aportar justament el meu granet de sorra i que es millorin les coses. Això és el que vull! I això és el que demano avui al ministre i a tota aquesta bancada de l'Executiu perquè jo no vaig en contra de ningú, jo vull resultats i la meua feina és aquesta i fins que no tingui els resultats, ho diré.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

D'acord.

El Sr. cap de Govern:

Puc respondre Sra. síndica...

La Sra. síndica general:

Per al·lusions, breument i acabem aquí.

El Sr. cap de Govern:

No, no, vull dir molt breument.

És només per dir-li a la Sra. Montaner que òbviament estem tots d'acord i tots convergim en la idea de què els nostres dispositius han de millorar i que tot és millorable, i òbviament el Cedre és millorable, i per tant agraeixo les seves recomanacions de millora, simplement les meves manifestacions s'emmarquen en el sentit de què jo crec que hi ha determinades premisses bàsiques en les quals per millorar o per fer recomanacions de millora entre tots plegats hauríem d'estar d'acord. I jo crec que potser ella té un concepte diferent o potser la definició que ells creuen d'un centre sociosanitari no és la mateixa que la nostra, però en tot cas, jo crec que d'acord amb la normativa que actualment ens regeix la llei i el reglament, la Llei de serveis socials i els reglaments que la desenvolupen

jo crec que tots hauríem d'estar d'acord en què el Cedre és un centre sociosanitari.

Les meves manifestacions només anaven en aquest sentit i en cap cas no ho deia en el sentit que pensés que anava en contra de ningú, ans al contrari, jo entenc que les seves manifestacions van en el sentit d'intentar ajudar i col·laborar en la millora del Cedre.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Hi ha altres consellers que han demanat la paraula. Agrairia que centréssim el minut a pregunta i resposta a la pregunta, perquè sinó, allargarem excessivament tot el debat.

Sr. Font, vostè ha estat el primer.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Intentaré ser el més precís i concís i no enganyar l'opinió pública, al contrari, el meu esperit és clarificar.

El Sr. ministre ens ha parlat repetides vegades de què no s'ha disminuït la plantilla orgànica i ha insistit en el tema. Llavors, jo per clarificar voldria saber quin percentatge de la plantilla global d'aquest centre és la plantilla orgànica i amb quins aspectes es complementa amb alguna altra cosa perquè com que ho ha "ciblat" en la plantilla orgànica voldria saber si ens ho podria precisar.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Li agraeixo la precisió i la concisió.

Sr. Martínez Benazet, té la paraula.

El Sr. Joan Martínez:

Sí. El Cedre disposa d'una plantilla orgànica que és tot aquell personal que treballa dins de la institució de forma fixa i que està constituït per les auxiliars d'infermeria, infermeres i també pel personal administratiu. Després disposa d'uns recursos que són transversals dintre del SAAS en els que hi ha els metges rehabilitadors, els fisioterapeutes -amb més dedicació o menys-, els treballadors socials -amb més dedicació o menys depenent dels moments puntuals-, el neuro-psicòleg, el psicòleg, el geriatra òbviament -que té una gran dedicació al Cedre i que és de recent incorporació. Aquests altres serien el que són una plantilla que no està tan dedicada a ple

temps dins del Cedre però que sí hi dedica part de la seva feina. I aquesta és més o menys la composició.

Aleshores jo el que dic és que ni una part d'aquests recursos que són transversals de tot el SAAS, ni tan sols la plantilla orgànica fixa del Cedre que està constituïda bàsicament pel personal d'infermeria no s'ha reduït en absolut, en tot cas s'incrementa, s'incrementarà amb auxiliars d'infermeria amb formació en l'atenció centrada en la persona.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Sr. Font, vol fer la seva segona repregunta...

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Crec que hem clarificat una part de l'aspecte que era convenient.

Després vostè ens ha parlat de què una de les situacions que complicava la relació laboral de la plantilla orgànica i dels demés amb la institució, és la nova implementació de la jornada de set hores, no?

Jo entenc que si no es troba cap altra solució, això pot continuar degenerant la relació laboral. Heu previst alguna cosa seriosament encara que sigui incrementant la plantilla orgànica o eventual, perquè serà necessari si es vol matisar i modular aquesta jornada de set hores que per la conciliació laboral heu coincidit de què no era escaient?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

Sí. Aquesta jornada de set hores començarà en breu, però començarà només en aquesta planta. També s'ha de dir que en aquesta planta on comença la Formació ACP s'ha procurat que totes les persones que hi assisteixin siguin persones il·lusionades amb el model ACP i il·lusionades amb aquesta transformació i acceptin la jornada de set hores. Progressivament s'anirà estenent i progressivament vol dir mesos i anys a tot el centre.

També s'ha de dir que això comporta també un increment de plantilla que el tenim mesurat.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sra. Salazar, vostè havia demanat també.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, al mes de setembre la companya Rosa Gili formula una sèrie de preguntes escrites relatives al Cedre i en l'anàlisi d'aquestes preguntes ens ha sobtat molt la quantitat molt elevada de baixes sobretot del personal d'auxiliar d'infermeria. Pensem que d'un cos de cinquanta-vuit auxiliars d'infermeria, vint-i-sis persones es van posar de baixa durant el 2018 presentant quaranta-quatre baixes! Vull dir que el nombre sobte a priori.

Tenint en compte la disposició que preveu la Llei del pressupost per la qual no es podrien cobrir les baixes inferiors a quaranta-cinc dies excepte en casos... de manera excepcional, excepte en casos d'urgència sanitària o sociosanitària, el que voldríem saber és si aquests casos es van poder cobrir de manera còmoda i si té previst el ministeri pensar en una bossa de gent eventual per poder cobrir les baixes de manera ràpida, o no deixar... tenint en compte que el personal d'infermeria és tan reduït, com a mínim poder cobrir de forma ràpida i urgent les baixes del personal d'auxiliar d'infermeria tot i que sí que celebrem que en prenguin mesures per evitar aquest nombre elevat de baixes.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, com he dit abans, crec que hi ha diversos factors que són els que afecten al nombre de baixes. Un és el que he dit, la jornada de tretze hores per una atenció a una persona dependent. Són jornades realment molt dures i que poden produir un esgotament laboral inclús lesions físiques com és el cas després d'una mobilització constant amb les mateixes posicions de persones que s'han de mobilitzar perquè no ho poden fer per elles soles. Creiem que això és un factor important... n'hi ha d'altres.

El fet de què no es cobreixin les baixes o que tardessin molt en cobrir-se les baixes també generava més estrès a la resta de la plantilla i crec que de forma perversa produïa més baixes.

S'han pres mesures. S'han pres mesures de cara a l'any que ve amb el nou pressupost. S'han pres mesures també amb la dimensió de la plantilla orgànica i s'han pres mesures des de què jo ostento la cartera amb unes reunions molt més ràpides del consell directiu del SAAS, inclús si han de ser virtuals són virtuals, per poder cobrir les baixes el més immediatament possible. I s'ha aconseguit, fa ara -avui no sé si hi ha gent de baixa o no- però fa aproximadament 2 o 3 setmanes no hi havia ningú de baixa.

Per tant, crec que estem anant cap a aquest camí perquè també hem detectat que al cobrir les baixes, doncs, genera... perdó... el no cobrir les baixes genera un estrès important a la plantilla que agreuja aquesta situació d'aquestes jornades tan llargues i la possibilitat de crear un cercle viciós a produir més baixes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Jo també vull fer referència a demandes d'informació i a tasques que havia efectuat la Sra. Rosa Gili, a més a la que vull aprofitar per desitjar-li la màxima sort en la nova etapa després de més de 10 anys en què ha estat una excel·lent i brillant consellera general, i intentaré recollir, segurament no ho faré tan bé com ho hauria fet ella, un tema que ella ha treballat moltíssim, i Sr. Martínez Benazet, entendrà que les seves explicacions no ens tranquil·litzen gens.

No ens tranquil·litzen gens quan fa des de l'any 2014 que s'estan efectuant preguntes en sessions de control al Consell General. La consellera Rosa Gili demanava l'any 2015 l'auditoria que es va realitzar sobre el tema del personal al Cedre. Després des de l'oposició vam introduir esmenes al pressupost per dotar de més personal el Cedre, veient que la majoria era incapaç d'adonar-se d'aquesta problemàtica.

I per tant, avui veient que d'alguna manera minimitza una mica la problemàtica i que ens sembla que algunes de les propostes que ens està proposant, segurament no seran una solució definitiva. Potser hi ha d'haver una revaluació dels llocs de treball perquè hi ha una problemàtica evident, recurrent, que no és nova, que fa pràcticament 5 anys i cada debat de pressupost, en cada moment ho anem seguint.

I penso sincerament que falta atenció per part de la majoria. Vostè no era part de l'anterior Govern, però

entenc que assumeix el llegat que li han deixat en aquesta qüestió, falta més atenció, prioritzar, doncs, aquest...

La Sra. síndica general:

Hauria de formular la pregunta, Sr. López.

El Sr. Pere López:

... centre, i per tant, li demano, Sr. Martínez Benazet si no està preocupat perquè fa 5 anys que s'arrosseguen totes aquestes circumstàncies, i si no entén que posem en dubte que el que vostè ens està dient avui és d'alguna manera minimitzar un problema que és molt més profund del que vostè estava explicant avui.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, sobre el llegat, l'hereto, l'agafo, per anar millorant les coses, òbviament.

Jo crec que el Cedre, com vostè ha dit, fa molts anys que hi ha problemes, des que es van fusionar dos centres sociosanitaris en un. Doncs, bé inclús la forma de treballar dels dos centres eren diferents. També durant uns anys, ha mancat d'una clara definició del que era el Cedre, estava excessivament sanitaritzat, i s'havia perdut una mica l'objectiu, l'orientació del que és realment, que és un centre sociosanitari, amb uns recursos determinats que necessita i que han d'anar-se implementant.

És cert que durant els dos últims anys s'ha anat incrementant i s'han anat prenent decisions incrementant la plantilla orgànica, i se segueix per aquest camí. El geriàtric és una persona, un professional que era desitjat des de fa molt temps, costa molt trobar en el mercat laboral geriatres. N'hem trobat un afortunadament que ens està donant molt bona impressió i que creiem que aportarà un canvi significatiu en l'atenció a les persones del Cedre. I anem per aquest camí. O sigui, òbviament, el canvi a l'atenció centrada a la persona tal com s'ha produït en altres institucions d'arreu, doncs, aporta molt a les persones institucionalitzades en aquests centres i, per tant, haurà d'aportar molt aquí, però totes les organitzacions que han produït una transformació d'aquest tipus, hi han passat anys en fer-ho. Aleshores el canvi a l'ACP comença ara o

ha començat des de fa poc temps, i que anirà portant millores substancials al Cedre.

I la voluntat d'aquest Govern i d'aquest Ministeri, òbviament, és d'anar posant els recursos que calguin perquè l'atenció de les persones dintre d'aquesta institució s'assembli el més possible com si estiguessin a casa. Aquest és l'objectiu, i se sentin bé...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant, Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. López la seva segona repregunta.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

L'escoltem parlar de l'atenció centrada a les persones, Sr. Martínez Benazet, però és difícil que això sigui eficaç quan les persones que han de donar aquest servei estan amb moltes dificultats. És a dir, les primeres persones que han d'estar ben ateses perquè puguin atendre i puguin fer una feina efectiva sobre les persones que són residents, és el personal. Si falten mitjans, si els horaris no són adequats, si falten grues, si falten coses que al dia a dia els han d'alleugerir, és molt difícil.

Vostè ens va repetint això que sona molt bé de l'atenció centrada a la persona, però jo crec que la prioritat avui en dia perquè el centre funcioni, és prestar atenció a les persones que hi treballen perquè la seva feina pugui ser més efectiva. I l'animo a fer-ho. Mirarem el pressupost si hi ha partides en aquest sentit. Li demano si és en aquest sentit, perquè hi ha queixes recurrents de manca de personal, de manca de recursos, de manca de mitjans en aquest centre, la qual cosa aquest objectiu tan maco d'atenció centrada a les persones és del tot inassolible.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, li repeteixo i li reitero que estem posant recursos i que anirem posant recursos. i que les persones aniran sent ateses amb aquest model nou conforme anem implementant totes les millores que estem començant.

Òbviament, l'atenció centrada en la persona es basa en un equip de gent il·lusionada, i si la gent no està il·lusionada no funcionarà bé l'atenció centrada en la persona. Per això comença poc a poc, no pot començar de forma global, comença poc a poc, planta per planta, i comença amb la tercera planta amb el canvi d'horari a 7 hores, que és molt ben vist per les persones que s'hi han apuntat, pels professionals que s'hi han apuntat, i amb els mitjans adequats perquè ells es trobin confortables durant aquesta atenció que també és una atenció que aporta també més el professional, perquè rep més el professional també de l'activitat que està fent amb el seu dia a dia.

Per tant, sí és cert, estem posant més recursos. Comencem per la tercera planta. Els professionals de la tercera planta, doncs, treballaran en torns de 7 hores, se sentiran, per tant, millor, no estaran tan estressats i podran treballar millor amb l'objectiu de millorar l'atenció a aquestes persones, com he dit abans.

I de fet, per això, el Col·legi Oficial d'Infermeres, reitero, que serien aquells que haurien d'estar més preocupats per si no fem les coses bé, quant al personal del Cedre, doncs, es manifesta clarament a favor de la transformació que estem fent al Cedre en aquests moments.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Camp, vostè també ha sol·licitat una pregunta...

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Miri, em penso que hem començat parlant del Cedre i em penso, doncs, que realment això només és la punta de l'iceberg dels problemes que tenim.

Tenim un problema amb l'envelliment de la població, tenim un problema amb les malalties cròniques i tenim un greu problema amb una manca de places en residències, en centres sociosanitaris, amb un servei d'atenció domiciliària que està totalment col·lapsat i que només funciona a les valls centrals, i ara ens acaba de dir el ministre, i així ho saben d'altres persones, que fins ara no hem tingut un geriatra en aquest país.

És a dir, que la figura del metge geriatra fins ara no ens hem adonat que mancava. I és un clam, és una necessitat a crits, i aquí han fet cas omís.

Sovint sempre hem dit des de la nostra bancada, que vostès no realitzen estudis d'impacte, vostès no realitzen estudis. Van a *salto de mata*! Per tant, doncs, hi ha una manca de previsió total, al nostre entendre, en el futur del sistema sanitari per atendre a totes aquelles persones grans i per atendre a tots aquests malalts crònics.

Quin és el full de ruta i quina és la previsió que té el Govern per suplir totes aquestes mancances que pateixen infinitat de famílies arreu del territori del país, i que només tenim als centres que es disposen i cada vegada hi ha més demanda. Quina és la previsió que hi ha per fer més centres de residència, més centres sociosanitaris, que li convé i que ens convé per mantenir una qualitat de vida òptima per als propis usuaris i per a les famílies que estan donant-los-hi suport?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Sr. Camp, dubto que en un minut li pugui respondre, i s'allunya molt de l'inici de la pregunta. Si el Sr. Martínez Benazet vol fer una primera aproximació.

El Sr. Joan Martínez:

Bé, molt ràpidament, puc dir que vostè m'ha sentit parlar molt de l'envelliment i de la cronicitat i de dispositius dels pacients crònics, per tant, vostè sap perfectament, perquè he vingut a presentar-vos al seu grup parlamentari, que ha través de la història clínica compartida i de la reforma sanitària, volem disposar de molts protocols per a l'atenció del malalt crònic.

D'altra manera, tot això està molt bé, però tots els recursos estan molt bé, però això és difícil de compatibilitzar amb el dèficit 0, per tant, ho hem d'anar fent tot progressivament, perquè sinó ens podem trobar en una situació d'un estrès econòmic important. Però sí que els objectius són d'anar abordant els aspectes que són els dos reptes més grans que crec que té la humanitat, són l'envelliment que cada cop anem més enllà, junt amb les malalties cròniques i després el canvi climàtic.

Per tant, és un repte que hauríem d'assumir entre tots.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Vol fer una segona repregunta Sr. Camp...

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

Simplement que no m'ha contestat. És a dir, sí que és cert que el Sr. ministre ens va venir a veure al grup parlamentari, i va explicar a grans línies, però estem parlant, doncs, de persones necessitades, de persones que necessiten una atenció, ja sigui domiciliària, que tots estem d'acord que la millor atenció que es pot fer al pacient és domiciliària. I en el cas que no es pugui fer, no tenim ni recursos a atenció domiciliària, no tenim ni recursos a les residències, no tenim ni recursos als geriàtrics com s'està veient ara.

I després li volia dir, escolti, nosaltres estem a favor del dèficit 0, només faltaria! En política, el que hem de fer, és prioritzar, hem de saber si volem invertir en sanitat o si volem invertir, no sé, en fonts de colors...

La Sra. síndica general:

Sr. Camp hauria de formular la pregunta.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

Jo li pregunto al Sr. ministre si, doncs, a dintre del pressupost que ens presentareu en breu i que se li ha presentat a vostè i que encara no hem tingut temps d'analitzar, doncs, quines són les polítiques que ha prioritzat, si en el benestar i la salut de les persones o en altres projectes que no trauran cap a res?

Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, Sr. Camp, és una qüestió evidentment que ens preocupa a tots, però crec que no s'ha de ser tan alarmista. En qüestions d'envelliment dir-li perquè fa aquesta pregunta de quin és el full de ruta i quin és l'objectiu que té aquest Govern, li faig saber, doncs, que hem iniciat un estudi concretament amb l'Institut d'Estudis Andorrans, amb el Centre de Recerca Sociològica, que acabarà segurament aquest mes de desembre, si no m'equivoco, cap als voltants de Nadal, on ens donaran totes les dades de dependència de la població d'Andorra.

I per una altra banda, hem engegat un altre estudi, també, per veure la situació de totes aquelles persones majors de 80 anys que viuen soles a casa.

Aquestes dos enquestes que es faran al total d'aquesta població del país, ens donaran segurament unes dades i uns indicadors molt concrets de cap on hem d'avançar amb aquesta matèria.

Per altra banda, també comentar-li que, evidentment, sí que és veritat com deia el ministre de Salut que el dèficit 0 seria el nostre desig, i evidentment hi ha petites llistes d'espera que anem, doncs, sortejant, diria jo. I també, el que estem fent, evidentment, és intentar, com vostè sap, tractar totes aquelles persones que es pugui a domicili. El Servei d'Atenció Domiciliària, a més a més, vam fer una enquesta ara no fa gaire, i els resultats dels usuaris o les respostes donen un grau de satisfacció molt elevat en aquest servei.

Per tant, tots els professionals que estan donant aquest servei, que és un servei que, com vostè sap, no és gens fàcil, adreçar-se a domicili per tractar aquestes persones a casa seva, aixecant pes...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

... i en situacions complicades, doncs, tot i això, el resultat de l'enquesta és molt positiu.

Per tant, a la seva pregunta i a la resposta ràpida, el nostre full de ruta s'està elaborant i el mes de desembre, probablement tindrem totes les dades per dimensionar quines infraestructures i cap on hem de conduir l'assistència social en aquest país.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Ha esgotat ja el temps de repreguntes. Són dues.

(Se senten veus)

És la seva percepció, però el Reglament marca dues repreguntes per conseller que no formula la pregunta i entenc que és la meva obligació seguir-lo per facilitar el debat i la participació de tothom.

Tercera pregunta.

3- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 16 d'octubre del 2019, relativa al seguiment de l'evolució de BPA.

Fou registrada amb el número 908 i s'ha publicat en el Butlletí número 68/2019, del 23 d'octubre.

Exposa la pregunta el Sr. Joaquim Miró Castillo.

El Sr. Joaquim Miró:

Moltes gràcies i perdó per haver arribat en retard al el jurament. Demano disculpes.

Miri, en data 5 de juliol es va presentar una demanda d'informació al Govern en la qual es demanava els balanços detallats de l'entitat BPA corresponents als exercicis del 2014 al 2018.

En data 19 d'agost el Sr. Hinojosa, president de l'AREB, contesta que no es pot lliurar la documentació requerida, ja que BPA continua essent una entitat de "naturalesa privada", i això encara que la totalitat de les seves accions varen ser subscrietes pel mateix AREB.

Al mateix temps i en la mateixa resposta el Sr. Hinojosa ens manifesta que segons la Llei 8/2015, en el seu article 47 apartat 1, les dades, els documents i les informacions que estan en poder de l'AREB són de caràcter reservat.

Com efectivament diu el Sr. Hinojosa, aquesta entitat BPA és una societat privada i sotmesa al dret privat, però creguem que és de titularitat pública en detenir-ne l'AREB el 100% de les accions en ser-ne el soci únic, convindríem, doncs, que l'AREB en tant que Administrador únic de BPA, hauria de dipositar els comptes al Registre de Societats dels exercicis 2014 al 2018.

D'acord amb el que disposa l'article 44.1 d'aquesta mateixa Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries, i cito: "Amb una periodicitat almenys anual, el President del Consell d'Administració de l'AREB ha de comparèixer davant el Consell General amb la finalitat d'informar sobre l'evolució de les activitats de l'AREB i sobre els elements fonamentals de la seva actuació economicofinancera".

Per tot això demanem al Govern, la pregunta o varies preguntes en una:

Ha dipositat l'AREB en tant que administrador únic de BPA i en compliment de la Llei, els comptes d'aquesta mateixa BPA corresponents als exercicis 2014-15-16-17 i 18 al Registre de Societats? La informació sobre BPA que l'AREB ha denegat al nostre grup parlamentari en les seves respostes de data 19 d'agost i 8 d'octubre de 2019, l'ha traslladat al ministre de Finances a través de l'informe trimestral a què l'obliga l'article 44.3 de la Llei 8/2015? Quantes vegades ha comparegut el Sr. Hinojosa davant del Consell General en aquests

darrers anys? I finalment, si té pensat el Govern què fer perquè es produeixi aquesta compareixença davant la passivitat de l'AREB?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Miró.

Respon pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Sr. conseller donant resposta a la seva primera pregunta, puc confirmar-li que l'AREB en tant que administrador especial de BPA ha dipositat els comptes de BPA corresponents als exercicis 2014-15-16-17 i 18 al Registre de Societats. El dipòsit es va fer efectiu el 25 d'octubre del 2019, després que el Consell d'Administració de l'AREB, actuant en qualitat de junta general de BPA d'acord amb les disposicions de la Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries, aprovés, el 13 de setembre del 2019, els estats financers i l'informe d'auditoria corresponents als exercicis que van des del 2014 al 2018.

El conseller general també demanava en la seva pregunta si la informació denegada per l'AREB a les seves demandes d'informació havia estat facilitada al ministeri que encapçalo en el marc de l'informe trimestral que el Consell d'Administració de l'AREB ha d'elevat al ministre de Finances segons l'article 44.3 d'aquesta Llei 8/2015. Cal fer esment abans de tot que el mateix article 44.3 ja determina expressament el contingut de l'informe trimestral i aquest fa referència única i exclusivament a les actuacions de caràcter econòmic i pressupostari de més impacte dutes a terme per l'AREB, dintre de les quals no es poden considerar els estats financers de BPA, sinó que la informació recollida a aquest informe s'ha de limitar a la gestió del pressupost de l'AREB i a les eventuais disposicions de fons que l'AREB, en el marc de les competències mercantils i administratives de les que disposa d'acord amb la Llei 8/2015, hagi pogut realitzar en el període concernit. També li haig de remarcar que de fet vostè ja sabia aquesta resposta ja que els informes trimestrals presentats per l'AREB han estat traslladats íntegrament al Consell General.

Vostè acaba la seva pregunta parlamentària demanant el número de compareixences del President de l'AREB al Consell General i insinua que no ha estat suficientment diligent. La pròpia Llei 8/2015 en el seu article 44.1 fixa aquesta periodicitat

havent de ser almenys anual. Tot i que com a conseller general vostè ja sap aquestes dades si li sembla bé les repassarem conjuntament.

El President de l'AREB ha comparegut al Consell General en les dates següents: 25 de juny del 2015, 29 de juliol del 2015, 4 de novembre del 2015, 27 d'abril del 2016, 5 d'abril del 2017 i 23 d'octubre del 2018.

Així doncs convindrà amb mi que l'AREB ha complert amb els preceptes legals.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

El seu torn de rèplica, Sr. Miró.

El Sr. Joaquim Miró:

Sí, gràcies.

Les meves rèpliques seran curtes.

La primera diu vostè que s'han presentat comptes al 2019. És a dir que s'han presentat els del 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019. Sembla que aquí que alguns que som empresaris, els hem hagut de presentar cada any en data com preveu la llei. M'hauria d'explicar com és que s'ha presentat al 2019? Això d'entrada. I també m'agradaria saber si s'ha efectuat una auditoria comptable abans de presentar aquests comptes en el registre o també s'ha fet a posteriori?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Miró.

El seu torn de dúplica, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Potser m'he expressat malament. Són els comptes 2014 a 2018, evidentment els del 2019 no estan dipositats.

Sí hi ha hagut un retràs en la presentació dels comptes. Hi ha diferents raons doncs tècniques que sí ho justifiquen i si li sembla bé doncs les repassarem.

El procés de formulació de comptes i posterior auditoria s'ha allargat degut a diversos motius.

Primer, la rellevància dels fets posteriors que van esdevenir durant el període de formulació dels comptes anuals del 2014 i que van provocar incertesa estan el material sobre els necessaris judicis i estimats comptables que s'han de realitzar en

qualsevol procés de formulació i auditoria de comptes anuals, que impedié completar amb èxit l'obligació de sotmetre els comptes a la corresponent auditoria.

Dic amb èxit perquè l'AREB sí que podia sotmetre'ls a auditoria, però aquesta hagués estat denegada. Que tècnicament hagués cobert la responsabilitat com a administradors, però es va preferir no presentar els comptes anuals fins que ha estat possible que els auditors externs poguessin expressar una opinió que validés la imatge fidel dels comptes formulats, fet que no ha passat fins el 2018.

Per això s'han presentat i auditat de cop els estats financers de tots aquests anys.

Així mateix, cal recordar que l'AREB no tenia marge de maniobra sobre algunes de les incerteses que provocaven que l'opinió fos denegada. Per exemple, l'actiu més rellevant del balanç, la participació de Banco de Madrid estava en procés concursal amb una opinió denegada del seu auditor, fet que contaminava directament l'opinió de BPA.

La resta de participades més rellevants també van entrar en processos de liquidació. Els títols dipositats a Crèdit Suisse estaven bloquejats. La dificultat d'obtenir valoracions de mercat de molta part de la cartera per part dels custodis que havien deixat de treballar amb BPA també dificultava aquesta valoració i presentació dels comptes.

D'altra banda, cal recordar que la situació inèdita a Andorra a l'haver de formular uns comptes anuals d'una entitat que no segueix el procés de liquidació estàndard, sinó que segueix un procés nou de resolució bancària. Fet que no estava previst en el marc comptable andorrà vigent.

Per exemple en aquest cas es va decidir de donar als clients la possibilitat de què en qualsevol moment poder aportar documentació que permeti validar l'origen lícit dels seus fons, però mentrestant BPA té préstecs concedits i dipòsits captats a dits clients, que s'han de valorar en funció de la seva situació i que pot anar canviant per aquest motiu.

Cal recordar també que la situació de BPA és l'única en el marc internacional de resolucions bancàries perquè esdevé per la materialització d'un risc de blanqueig de capitals i no d'un risc de crèdit que és l'habitual.

Això complica enormement i dilata el temps del procés ja que molts dels actuals clients estan immersos en processos judicials en multitud de jurisdiccions diferents.

Finalment, cal tenir en compte també la complexitat tècnica afegida pel canvi al mig del període del marc comptable al que estaven sotmeses les entitats

financeres andorranes, amb l'entrada en vigor de les normes internacionals de comptabilitat, i la manca de tractament específic de situacions com la comentada resolució.

Com al final es va decidir formular al mateix temps els exercicis del 2014 al 2018, es va considerar que el més adient per homogeneïtat de la informació presentada era presentar tots els anys d'acord amb aquestes normes internacionals que de fet tan sols eren d'aplicació a partir del 2017.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Entrem en el temps de repreguntes.

Sr. Miró.

El Sr. Joaquim Miró:

Sí miri les repreguntes aniran ara cap un altre cantó. Potser després algun company voldrà fer alguna intervenció sobre el que ens acaba de dir el Sr. ministre.

Jo Sr. ministre li admeto que el cas BPA i tot el que concerneix BPA és una cosa molt complicada i realment difícil de pair perquè tots som conscients que va ser un daltabaix a dins del nostre sistema.

Però en el que jo discrepo, i discrepo des de l'inici, des del mes de juliol que vam fer les primeres preguntes, és amb la privacitat o secretisme que tenim entorn de tot el cas BPA i sobretot a nivell de l'AREB. Perquè a mi em costa molt d'entendre que una societat, ara sigui tutelada única i exclusivament per l'AREB, s'hagi gastat un total de 15 milions d'euros públics i que es digui que això continua sent privat o que degut a la mateixa llei, hi ha una privacitat que no es pot divulgar.

Doncs la meua pregunta o segona pregunta és: si em pot dir vostè qui controla l'AREB? Perquè nosaltres com a consellers generals no podem controlar perquè no se'ns dona la informació.

El Sr. Pintat en una intervenció fa poc ens va recordar que el mateix Tribunal de Comptes tampoc pot controlar l'AREB. Llavors m'agradaria saber qui ho controla?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Miró.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Primer potser fer esment de les dades reservades que representa el tractament de l'AREB i que estan previstes en la pròpia llei. És a dir en el seu article 47 ja marca que hi ha un conjunt de dades que han de ser i mantenir-se reservades i que l'AREB doncs no les pot facilitar si no hi ha doncs elements judicials que hi ha una reclamació i que justifica de manera adequada que hi ha necessitat d'accés en aquestes dades.

És a dir, sí que hi ha un control, evidentment en el cas dels judicis que estan en curs, la informació rellevant, la informació necessària per poder justificar les actuacions que ha desenvolupat l'AREB en el procés de resolució, doncs és contrastada per la nostra pròpia justícia.

També i és important marcar, doncs que els diners que s'han hagut de gastar, els diners públics que s'han hagut de gastar en el procés de resolució de BPA, doncs no són per alegrat entenc a ningú de nosaltres. És a dir haguessin estat molt ben vinguts amb altres casuístiques, però vostè ho ha admès en la seva declaració, doncs entén que el fet sobrevingut de la crisi BPA, doncs provocava uns riscos per la plaça financera, provocava uns riscos pel país que ens obligaven a actuar. I actuar de manera rigorosa i això ha implicat unes despeses molt importants però que fan doncs que la resolució s'hagi pogut dur a terme de la millor manera possible, respectant doncs al màxim els interessos privats i públics que en ella es tenen en consideració, i que a més a més, cada cop està més validada pels nostres tribunals. I en aquest mateix sentit vostè sap que aquestes despeses que té l'Estat andorrà doncs en la mesura del possible es recuperaran pel propi procés associat a la resolució de la problemàtica del cas BPA.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Segona repregunta, Sr. Miró.

El Sr. Joaquim Miró:

Sí, gràcies Sr. Jover.

Torno a repetir que la situació no és fàcil. El que passa és que no m'ha contestat sobre el fet que nosaltres, i crec que com a conseller ho he de dir, tenim l'obligació, igual que ha dit abans la Sra. Montaner de controlar el Govern. No sé si al final si no tenim la informació és molt difícil de poder controlar.

Miri si és així que vostè sap que hem entrat un recurs d'empara a Sindicatura per si finalment podem obtenir aquesta informació. Si no la podem obtenir per tercera vegada que la demanaré, a través aquesta vegada d'un recurs d'empara, al final doncs potser arribarem al Tribunal Constitucional o a algun altre per veure si ho podem tenir. Perquè no veig on està el risc que els membres del Consell General tinguin informació sobre un tema tan important com ha sigut la resolució del cas BPA.

Aleshores, ja li anuncio ara que si finalment no ho tenim doncs ens veurem obligats...

La Sra. síndica general:

Hauria de formular la pregunta.

El Sr. Joaquim Miró:

Sí, miri la pregunta la formularé molt ràpid, i aquí com que he d'acabar és sobre les compareixences del Sr. Hinojosa.

Ens agradaria i ho demano ja des d'aquí, quan està prevista la propera compareixença del Sr. Hinojosa? Suposo que s'ha de fer a nivell de Comissió de Finances, i ja des d'aquí demanaria doncs que es pogués posar una data.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Jo crec que estem tots obligats a complir la Llei, i el Govern i l'AREB també. Algunes de les demandes d'informació que vosaltres heu formulat, doncs en el cas d'una entitat pública se us hagués hagut de facilitar aquestes dades, en cas d'una entitat privada, no.

I l'article 23.2) de la pròpia Llei de resolució d'entitats bancàries marca clarament que el règim jurídic de l'AREB no s'estén a les entitats participades de conformitat amb el que preveu aquest article 23.2) que li he dit.

Aquestes entitats s'han de continuar regint per l'ordenament jurídic privat que resulta aplicable en cada moment.

Així doncs, al final hem de complir amb la legislació vigent, i és per això doncs que aquestes dades l'AREB ha considerat oportú no facilitar-les-hi, i entenc que seguint correctament el que hi ha marcat en la pròpia llei.

Pel que fa a la compareixença del president de l'AREB, doncs es desenvoluparà durant l'any 2019 i ja fixarem o l'AREB demanarà una compareixença a nivell de la Comissió de Finances per poder presentar. Però vostè convindrà amb mi que s'ha complert amb l'obligació de presentació per part del president en les diferents compareixences.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Sr. Miró, si vol vostè acabar les seves preguntes...

Sí.

El Sr. Joaquim Miró:

Sí només l'última, i és el que el Sr. Jover ens ha explicat abans.

Com està a nivell de la recuperació del que eren els diners dipositats amb fons a Suïssa, que vostè fa cosa de dos o tres mesos va dir públicament que ja estaven tornant cap aquí, però pel que hem vist últimament, encara no.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Miró.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Entenc que s'escapa bastant dels elements que tenim sobre la taula, però de totes maneres li dono la informació que tinc. És veritat que vaig fer unes declaracions que valoràvem uns mesos, unes setmanes doncs el procés d'alliberament d'aquests fons. Aquesta declaració es basava en què havíem tingut una sentència judicial a nivell de Suïssa doncs que permetia justament alliberar aquests fons. Malauradament segurament vaig ser massa optimista i hi ha dificultats tècniques dels diferents actors implicats que estan allargant més el procés del que tots voldríem.

En aquest sentit, sí que li he d'avançar que he transmès a l'AREB la meua preocupació per aquest fet, i els hi he demanat doncs que en la mesura del possible agilitzin al màxim el procés perquè el retorn d'aquests actius es faci efectiu al més ràpidament possible.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.
Sr. Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sra. síndica.

Em referiré a la segona part de la intervenció del Sr. ministre, que crec que ha anat una mica massa enllà i s'ha atorgat unes competències que no li pertoquen.

Vostè ha dit que l'AREB està complint i estem per complir la legalitat. Només faltaria! Però com que vostè fa aquesta defensa de manera aferrada, obvia una cosa. El Tribunal de Comptes demana els comptes de BPA, no admet les al·legacions de l'AREB.

A la compareixença de la Comissió de Finances, el Sr. Pons insisteix dient: "que no podem acabar el nostre treball".

Per tant, no entenc com vostè com a ministre faci criteris que vagin per sobre del Tribunal de Comptes.

Vostè no és el Tribunal de Comptes, i és l'òrgan que dona garanties. Per tant, crec que aquí ha anat massa enllà. O del contrari, és que vostè està per sobre del Tribunal de Comptes?

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Pintat.
Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

En cap cas i si s'ha entès d'aquesta manera, no em situo per sobre del Tribunal de Comptes, evidentment que no. El que passa és que tots lícitament podem fer una interpretació jurídica doncs de les obligacions que tenen els ciutadans, les empreses o les institucions. I en tot cas doncs les diferències les dirimeixen els tribunals.

Bé, en aquest cas la interpretació difereix, però en cap cas no m'he volgut situar i em disculpo si ha estat el cas doncs per sobre del Tribunal de Comptes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Sr. Pintat, vol fer la segona pregunta...

El Sr. Josep Pintat:

Sí, només per un tema de coherència. Admeto les seves disculpes, només faltaria, però és bo que en aquest Ple quan parlem, tinguem coneixement de què hi ha altres organismes com el Tribunal de Comptes que estan emetent els seus criteris i que això pot generar un conflicte, i és bo que es pugui aclarir, i ho vam exposar l'altre dia en el dia del debat.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

El Sr. Font havia aixecat la mà primer.

Sr. Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies Sra. síndica.

És per una clarificació que crec que ens servirà a tots per saber on estem.

Vostè Sr. ministre ens ha dit que l'AREB ha situat BPA en aquests moments com si encara fos una empresa privada, i prova d'això és que s'han tancat uns comptes i s'han presentat aquests comptes com una empresa privada amb un privilegi que se'ls hi ha atorgat de presentar-ne quatre de cop, que en una altra empresa privada entenc la circumstància, això pot passar.

El que no entenc en canvi és que si la reconsiderem perquè està sota la instrucció aquesta específica, etc., com una empresa privada, com les despeses necessàries jurídiques i d'assessorament que han fet falta, que el meu company Miró citava, que són milionàries, s'han posat a càrrec de l'erari públic i no amb càrrec a l'empresa aquesta privada que ha presentat comptes.

En això vostè té alguna orientació per donar-nos, perquè no ho acabo d'entendre ben clar.

La Sra. síndica general:

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Primer retornant a les declaracions del Sr. Pintat, mantinc que al final és legítim que les diferents parts, i en aquest cas el Tribunal de Comptes i el Govern puguin tenir opinions jurídiques diferents, i això no en desvirtua ni en deslegitima cap de les dos.

Anant al comentari del Sr. Font, doncs de fet hi han hagut despeses diferenciades pel que fa l'AREB i la pròpia BPA. I s'ha diferenciat el procés de resolució des de la pròpia AREB, les tasques que eren necessàries a realitzar des d'aquesta institució pública, i en canvi altres tasques que s'han hagut de realitzar des de la pròpia BPA. I algunes coses doncs pengen de l'entitat privada, i en canvi d'altres doncs pengen a través de l'entitat de resolució de l'AREB.

Així doncs entenc que el que s'ha fet són dos processos diferenciats, però és veritat que en el cas de les despeses associades doncs a l'AREB, hi ha cabals públics que s'han utilitzat i en aquest sentit jo crec que la situació ho justificava plenament.

Vostè sap que la crisi BPA va provocar un daltabaix no tan sol de l'entitat intervinguda sinó de la plaça financera andorrana i era necessari doncs fer una actuació forta des del Govern, amb el recolzament a més a més de la Cambra en aquell moment, aplicant la Llei 8/2015 i tirant-la endavant, i considero plenament justificades totes les actuacions que es van fer a partir del 2015 en aquest sentit.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Sr. López, vostè també.

E Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Jo volia parlar del tema de la presentació de comptes que parlava abans el Sr. Miró perquè em sembla molt preocupant i em sembla exactament una situació de deixadesa, que a més entenc que pot portar responsabilitats.

És a dir que dos societats han de presentar els comptes anualment i si no hi ha unes sancions econòmiques en el cas de no fer-ho, i a més una empresa que pugui tenir una situació determinada, aquesta responsabilitat es pot estendre cap els seus administradors.

A més, vam veure fa poc al BOPA que s'adjudicaven a l'any 2019 uns treballs d'auditoria que no havíem vist publicats en anys anteriors. Per tant jo poso en dubte també que aquesta feina s'hagués fet i que hi hagués un motiu per no presentar les auditories.

Si hi ha una auditoria amb una sèrie de salvaguardes, jo penso que l'obligació és presentar-la amb aquestes salvaguardes o amb aquesta informació que no es pot acabar d'aclarir. Però el fet de no presentar comptes al meu entendre, li demano l'opinió del Govern, genera clarament responsabilitats, d'una banda

econòmiques, i de l'altra banda pot portar una extensió d'aquesta responsabilitat als administradors per no haver fet la seva feina.

El Govern té quantificades o té valorades aquestes responsabilitats? I qui les assumirà en el cas que existeixin? Que al nostre entendre existeixen.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

No estem parlant de salvaguardes, estàvem parlant que l'auditoria tenia una opinió denegada. Si haguessin estat tan sols salvaguardes, hagués estat evidentment molt més diligent amb la presentació de comptes.

I crec que vostè... suposo que no és el cas però de les seves paraules podria semblar que vostè està minimitzant el que va passar al 2015 i el que ha passat amb BPA.

No, les salvaguardes no es corresponien a un element menor dels estats financers a aquesta entitat bancària. No es corresponien amb un element menor que podien afectar a un percentatge reduït de la presentació de comptes sinó que hi havia elements molt importants, passant des de la situació de Banco Madrid, passant per totes les situacions judicialitzades, passant pels actius bloquejats amb diferents jurisdiccions. No és un cas menor, llavors crec que vostè i a més a més com a professional que és, ha d'entendre doncs que no ens trobàvem en una situació normal ni molt menys, i no era una situació que es podia solucionar amb la presentació d'uns comptes amb salvaguardes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Segona repregunta, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sr. Jover, jo no minimitzo res, la problemàtica en tot cas. Tampoc li accepto consells de vostè que es va aventurar fa unes setmanes a dir que la renda variable estava recuperada, i em sembla que és una qüestió massa seriosa per dir ara que no a ser prou prudent. Jo penso que fer un anunci d'aquest tipus sense tenir la certesa de què això és així, és temerari

per part del ministre de Finances i per tant, no em doni ara cap lliçó...

La Sra. síndica general:

Hauria de formular la pregunta, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí ja vaig.

...la lliçó d'entendre la problemàtica. Potser sí que són vostès els que en algun moment no han acabat d'entendre perquè la gestió els hi corresponia després de la crisi de BPA.

La pregunta va en relació amb les compareixences del president de l'AREB, que vostè ha donat una sèrie de dates. La majoria d'aquestes dates que vostè ha donat no és una compareixença en el compliment del marc de la Llei de l'AREB, són compareixences que es van demanar des de la Comissió especial per tractar qüestions particulars que afectaven els treballs de la Comissió especial, i per tant sap perfectament que no és cert que el president de l'AREB hagi comparegut un cop a l'any com li marca la llei, no només en aquest any 2019 que estem a punt d'acabar i que difícilment serà possible fer-ho, sinó que en anys anteriors tampoc no va demanar la compareixença que marca l'article 44 de la Llei i va comparèixer a demanda de la Comissió Especial per tractar temes concrets. Per tant, el Sr. Hinojosa, el Sr. president de l'AREB, ha incomplert dos, i si aquest 2019 que difícilment ho farà, tres anys la seva obligació legal de comparèixer davant el Consell General li demano la seva opinió en aquest aspecte.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Quan vaig dir que era massa optimista, o quan dic que havia estat massa optimista, era en els *timings* de retorn, no en el fet de què hi hagi un retorn d'aquesta renda variable. Crec que ho haig de precisar en aquest sentit. I les meves declaracions es basaven en base a una sentència judicial. És a dir, no eren en funció de la meva opinió subjectiva, no m'atreviria a fer un judici d'aquesta tipologia tan sols en base a la meva opinió, sinó que es basava en una sentència d'un tribunal suís.

Pel que fa a les compareixences del president de l'AREB, doncs ja hem fet el seguiment de les dates.

Fins i tot algunes d'aquestes compareixences entenc que van ser públiques i que el vídeo o les seves intervencions que són accessibles a tothom. Crec que... bé, no cal anar més enllà.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Pregunta número 4.

4- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 22 d'octubre del 2019, relativa al conveni de col·laboració entre el Govern i la Cambra de Comerç sobre el projecte de l'aeroport a Andorra.

Fou registrada amb el número 916 i s'ha publicat en el Butlletí número 68/2019, del 23 d'octubre.

Exposa la pregunta el Sr. Jordi Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Ateses les manifestacions del ministre d'Economia i Presidència, Jordi Gallardo i del president de la Cambra de Comerç, Miquel Armengol, publicades el proppassat 11 d'octubre en el Periòdic d'Andorra, on es feia referència al fet que el Govern d'Andorra i la Cambra de Comerç haurien signat un conveni de col·laboració per finançar estudis en l'àmbit d'infraestructures, es demana a Govern: de quins estudis es tracta? A quant ascendeix aquest finançament, si finançament hi ha? De quins diferents estudis estem parlant? Creu el Govern que és el rol de la Cambra de Comerç encarregar-se de planificar les infraestructures nacionals? Tenim alguna mala notícia que no sapiguem sobre l'aeroport per al qual fins avui ha apostat el Govern tant tàcticament com econòmicament?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Respon pel Govern, el Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Permeti que li digui, Sr. Font, que crec que parteix d'un plantejament que no és el correcte quan manifestava la seva pregunta en la seva part expositiva, ja que la part de motivació de la pregunta manifesta que l'11 d'octubre, el Govern d'Andorra i la Cambra haurien signat un conveni de col·laboració per finançar estudis en l'àmbit d'infraestructures. Això és part de la motivació de la pregunta.

El Conveni -com podrà comprovar perquè li facilitaré ara tot just al finalitzar les nostres intervencions-, li farà arribar com li acabo de dir, implica el següent: primer, suport tècnic en l'àmbit de l'anàlisi de viabilitat tècnica dels projectes de transport; segon, el Ministeri d'Economia com a ministeri titular de la Cambra ofereix la coordinació amb la resta de ministeris que per les seves competències hauran d'elaborar informes o facilitar informació per a l'avaluació dels projectes que està impulsant la Cambra.

El Conveni, en el seu punt quart, que parla de recursos econòmics diu: *"El present conveni de col·laboració no implica cap compromís de despesa per les parts. El Govern amb la signatura del Conveni ofereix a la Cambra el suport institucional necessari que aquesta entitat ha demanat per poder impulsar dos projectes que des de la pròpia institució veuen com a necessaris per millorar el desenvolupament del comerç, la indústria i els serveis del país."*

Estem parlant del projecte de l'aeroport i del projecte ferroviari. Què vol dir suport institucional? Què és el que se'ns ha demanat des de la Cambra i hem volgut traslladar amb la signatura d'aquest conveni?

Dues coses, d'una banda que els contactes que ha de fer la pròpia Cambra de Comerç amb els interlocutors públics o privats que ja s'han interessat pels dos projectes, tinguin l'aval institucional del Govern; de l'altra, que un cop aquesta iniciativa de la Cambra es tradueixi en un projecte en concret el Govern posarà els seus serveis tècnics des dels ministeris competents a la disposició per poder facilitar l'estudi i la posterior avaluació que és competència del Govern.

Per tant, responent a les seves preguntes sobre: de quins estudis es tracten? No es refereix a estudis tercers, sinó al suport tècnic des del ministeri amb el compromís d'avaluar els projectes un cop la Cambra presenti al Govern i poder fer així des del ministeri l'anàlisi pertinent.

A quant ascendeix aquest finançament? Com li he comentat, el punt quart del conveni especifica que la signatura del conveni no comporta cap despesa econòmica.

Demana vostè si: creu el Govern que és el rol de la Cambra de Comerç encarregar-se de planificar infraestructures nacionals? La Cambra no planifica infraestructures, pot proposar projectes i l'obligació del Govern, i d'aquí el suport institucional, és la d'impulsar totes les infraestructures necessàries i assumibles per millorar les comunicacions del país. El sector privat pot, i ha d'impulsar projectes, no tot passa per la iniciativa pública, aquesta és la visió del Govern, i d'entre les funcions de la Cambra la seva pròpia llei li atribueix la capacitat de proposar al Govern a través del ministeri que tingui la tutela amb l'article 3 de la Llei de creació de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, la possibilitat de proposar mesures que per al desenvolupament del comerç, la indústria i el servei del país puguin ser importants.

Un cop es fan les propostes, l'obligació i la competència del Govern és la d'analitzar-les amb rigor, transparència i a favor de l'interès general.

Finalment, respecte a la possible existència, diu vostè, d'alguna mala notícia que no se sàpiga sobre l'aeroport, pel que diu vostè que el Govern ha apostat tàcticament i econòmicament, comentar-li que és una pregunta si em permet, des del meu punt de vista, un pèl subjectiva perquè potser pel que vostè entendria per notícia dolenta potser no ho és pel Govern, però en qualsevol cas li diré o em permetré respondre en dos sentits: no hi ha cap novetat respecte al que es va presentar al mes de juny per part de la Cambra més enllà de què la Cambra està acabant de perfilar aspectes tècnics del propi projecte presentat per presentar-lo al Govern i que el Govern pugui fer l'avaluació necessària; i de l'altre costat, dir-li que a data d'avui i en relació al projecte de l'aeroport -dins del país, òbviament- el Govern no ha destinat cap partida... cap, insisteixo, la Cambra ha assumit els estudis amb fons propis, per tant, no comparteixo el que vostè pot donar a entendre quan diu que el Govern ha apostat econòmicament i tàcticament per aquest projecte. El que sí que ha fet el Govern, farà amb la Cambra o amb altres iniciatives que presentin projectes que poden suposar una millora per a les comunicacions del país és analitzar-los.

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Vaig acabant Sra. síndica.

Qui ha apostat fins a la data econòmicament ha estat la Cambra sense deixar de fer les seves activitats habituals i sense incrementar les partides

transferides per part del Govern i ha estat una decisió legítima dels seus associats a favor d'impulsar el comerç, la indústria i els serveis del país.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Pel temps de rèplica, Sr. Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Bé, de fet voldria començar la meua rèplica clarificant una postura que crec que potser, i sobretot atès la contesta del Govern, podria encara quallar més dins de l'opinió pública. És a dir, de cap de les maneres, al contrari, em pot saber greu que hi hagi una col·laboració estreta entre el Govern i la Cambra de Comerç. De fet, jo que sóc un defensor acèrrim de la Cambra de Comerç crec que s'hauria de fer molt més habitualment, molt més sovint i en molts més àmbits perquè, de fet, qui obté la informació i qui està al peu del carrer i sabent i copsant les necessitats de la nostra població, amb el sector comercial en aquest cas, és la Cambra de Comerç, no?

Jo m'atreveria a dir que una de les obligacions de la Cambra -també m'he llegit la Llei de la Cambra que vostè ha citat i me l'he estudiat per refrescar-me-la- bé, una de les atribucions de la Cambra justament és una part consultiva que ha d'utilitzar Govern per aprofitar tot això, i l'altra és fer propostes. Però, és clar, la meua pregunta ha estat basada en una notícia del diari i que com vostè sap doncs, aquestes notícies del diari tenen les seves tendències, les seves ambicions tendencioses i que de fet ningú ho va contradir a l'endemà ni ho va precisar. Doncs, aquí vostè em permetrà que hagi fet mal fet de fixar-me en una notícia del diari.

Jo, de totes, totes, vull aquí agrair la feina que ha fet la Cambra de Comerç en aquests últims anys, i de fet hi ha un esdeveniment que està regulat per la seva Llei de la Cambra i que avui en dia jo penso que és un element importantíssim i que marca postura a tot el país que és quan fan la publicació de l'informe de la Cambra i la posterior publicació per escrit. Jo penso que tota la gent està esperant aquella data i crec que és d'agrair la fase aquesta de la Cambra de Comerç.

I també he de dir en defensa de la Cambra que és l'únic organisme, al meu entendre prou plural, perquè dintre de la mateixa llei permet que tots els interventors comercials del país puguin ser representats inclús els artesans i inclús els

treballadors per compte propi que de vegades amb les organitzacions patronals no queden ben bé encabits a dintre.

Bé, jo penso que tot això és important de precisar i que jo de cap de les maneres voldria entorpir la bona relació entre el Govern i la Cambra, sinó al contrari, voldria que es fomentés una miqueta més.

Un cop dit això, tampoc cal que el Govern per pal·liar les seves mancances comunicatives utilitzi de vegades la Cambra per dir que s'estan fent coses... etc. Bé, jo vaig trobar aquell article, i torno a repetir, era un article i segurament vostè ja m'ha clarificat el contingut del conveni doncs, em quedo molt més tranquil i penso que gustosament, com que m'ha dit que me'l farà passar, me'l miraré i tot aquí queda com està.

Però, després hi ha tota l'altra part de la pregunta, no? És la idoneïtat de què la Cambra proposi una altra infraestructura com és tan important per Andorra com és la d'un aeroport, on sembla ser -que també torno a parlar per boca del diari- està ubicada aquesta infraestructura i la viabilitat hi continua aixecant i generant una nova expectativa d'una cosa tan important per un país com el nostre que és l'aeroport, en un altre lloc deixant aparcats, i no parats, l'altra infraestructura que està a punt d'acabar. Llavors, degut a la notícia el complement de la meua pregunta.

Després en les repreguntes ja, si em permet, li demanaré més clarificacions al respecte.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies Sr. Font.

Sr. Gallardo, li queda molt poc temps per la dúplica, per tant sigui breu.

El Sr. Jordi Gallardo:

D'acord. Gràcies Sra. síndica.

Seré estricta amb la dúplica.

Primer, quan es pugui facilitaré la còpia del conveni.

Estic d'acord amb el Sr. Font, el paper i el rol de la Cambra de Comerç és importantíssim i per tant, doncs, comparteixo amb ell la necessitat d'anar més enllà amb la col·laboració entre el Govern i la Cambra, és un dels reptes o de les fites que m'he posat com a ministeri que tutela aquesta institució.

Quant a la notícia que va sortir, és cert que potser no va ser massa encertada com es va recollir en un mitjà de comunicació el dia 11 però si aquell mateix dia 11 mirem d'altres mitjans de comunicació crec que van recollir de manera més precisa el que es va

dir durant la roda de premsa posterior a la signatura del conveni que reflectia exactament donar aquest suport institucional i no que necessàriament impliqués cap despesa al respecte.

I finalment, quant a les mancances comunicatives que vostè feia esment, des del Govern es va intentar, com es fa habitualment quan es fa una roda de premsa, doncs fer un comunicat oficial on s'explicava el contingut tant del conveni com la motivació i els acords presos.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Entrem en el torn de repreguntes, Sr. Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

La 1 i la 2 ja no tenen lloc a ser, vull dir, perquè ja han quedat en la rèplica i en la dúplica contestades que era: quin conveni heu establert?... Bé, ja ho entenc; i a quant ascendeix aquest conveni? Doncs, això ja ha quedat contestat.

Jo voldria, a veure si vostè em pot contestar tot i que és una miqueta paral·lel sense ser ben bé a la mateixa direcció, si ens pot dir a quant ascendeix el que portem gastat com a país en la creació de l'aeroport de la Seu d'Urgell que serà "Andorra-La Seu", si no ho tinc mal entès, el seu nom oficial?

I a més, voldria complementar la pregunta, si em permet, com que ahir a la seva compareixença ens va dir vostè que dintre de les transferències corrents hi havia una de les transferències corrents habituals que es feia en aquest àmbit, doncs potser tenen alguna valoració; sinó ja ho farem per escrit i ja ens ho dirà a posteriori.

La Sra. síndica general:

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Li diré de memòria. Sé que és una aportació anual de 300.000 euros que es fa a l'aeroport de la Seu d'Urgell. No li sabria dir i, llavors, no voldria equivocar-me i per tant li demano que tingui a bé agafar-se-la amb pinces, des de quan es fa aquesta aportació, però em sembla que hi ha algun altre conseller que ja ens ha fet aquesta demanda d'informació i no tindrà cap inconvenient en facilitar-li no només la quantitat que sí que li puc

assegurar que és de 300.000 euros anuals, però la data exacta des de quan es va signar l'acord és una quantitat màxima, és a dir, és un forfet màxim, no pot anar més enllà de 300.000 euros i és en funció de l'activitat que té aquest aeroport anualment.

Des de quan es fa? Si em permet, com no tinc al cap la data exacta des de quan està signat, per tant no li puc donar el recapitulatiu o la suma global però sense cap problema li puc facilitar tant l'acord que hi ha amb Aeroports de la Generalitat, com les dates de la signatura del conveni i la xifra final.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Segona repregunta, Sr. Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Agrair-li la predisposició i gustosament recepcionaré les dades.

I també continuant amb això perquè jo penso que l'important de la dialèctica que tenim avui vostè i jo i aquí a la Cambra és realment el nou aeroport que tindrà Andorra d'aquí poc. I també basant-me en notícies, perquè el mateix dia, si s'hi va fixar, al costat de la notícia aquesta que ha provocat la meva reacció hi havia una altra que provocava la meva alegria, no?

I doncs, jo voldria demanar si se sap aproximadament quan serà operatiu el nou sistema d'aproximació GPS -em sembla que se'n diu- i doncs, que donarà obertura ja als vols comercials al nostre aeroport Andorra-La Seu, i dic nostre perquè me'l faig meu també.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, en principi les últimes proves que s'han estat fent durant el mes d'octubre indiquen que tot està llest perquè a la primavera pugui ser operatiu, i a més a més les proves que s'han fet semblaria doncs que han donat millor resultat dins de les dificultats que es preveien doncs un cop s'ha fet l'últim test, ha estat més fàcil dur a terme les proves d'aproximació del que a priori es pressuposava.

Per tant, i sé que és un projecte en el qual s'han donat diverses dates i sempre s'han anat posposant, el retorn que tenim nosaltres pels tècnics que han fet les proves que són, en aquest cas, tècnics de l'aviació espanyola és que tot està llest perquè a l'abril pogués tenir, si em permet, la llum verda aquest aeroport com a certificació per poder fer aquest sistema d'aterratge d'aproximació. Una altra cosa és, un cop tens la llum verda doncs: com es pot posar operativament en marxa l'aeroport? Quines companyies poden explotar-ho? I per això encara doncs no hi ha data. Però, en qualsevol cas, es fa difícil concretar la segona part si l'aeroport no té la llum verda, la certificació oficial, que semblaria que a la primavera el tindrem.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Una pregunta més, Sr. Font...

El Sr. Jordi Font:

Me'n queden dos, no?

La Sra. síndica general:

Sí, sí.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Sí, sí. Bé, tot i que es faci difícil jo voldria saber si Govern ha començat a estructurar els processos o els protocols que podran ser útils quan un cop tinguem aquest foc verd: com es gestionarà aquest aeroport? Com volem que es gestioni? Quines propostes hem de fer? A qui les hem de fer, si a la Generalitat o al Govern espanyol? Etc., etc.

És a dir, Govern està començant a planificar l'actuació que hem de tenir al nostre aeroport Andorra-La Seu?

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. subsíndica.

El Govern fa temps que treballa en la planificació des de la prudència perquè tampoc vol esmerçar més esforços sense que se sàpiga si l'aeroport acaba tenint la certificació oficial. Sempre s'havia intuït que

tècnicament es podia assolir i, per tant, fa temps que es treballa en això conjuntament amb Aeroports de la Generalitat de Catalunya, de fet ja s'han fet puntualment alguns vols privats i algun vol comercial, però si vostè està interessat en la planificació exacta i fins on ha arribat el Govern, insisteixo, no tinc cap inconvenient de fer-li arribar, no cal ni que em faci la demanda per escrit, ja li facilitaré també tan bon punt...

Em pensava que la pregunta anava més abocada al projecte de l'aeroport de la Cambra dins del país, i per aquest altre tipus d'informació no en dispenso avui. Però, amb molt de gust i sense cap problema li puc facilitar.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Sr. Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

L'última.

Tornant una miqueta al principi que ha provocat tota aquesta discussió, o clarificació més ben dit, té previst el Govern implicar la Cambra de Comerç en la gestió i funcionament del futur aeroport d'Andorra-La Seu?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Doncs miri, no. Dins del model d'explotació que el Govern té en ment, no! Primer, perquè és un aeroport que gestiona i explota la Generalitat de Catalunya; és un aeroport que ha de donar servei evidentment a Andorra i aquest és l'objectiu del perquè s'han intentat esmerçar esforços no només tècnics, sinó també polítics i diplomàtics, doncs, perquè es pugui desencallar el més ràpidament possible, diguéssim els requeriments tècnics, i també, doncs, en termes de gestió, però entenc, doncs, que en el paper de la Cambra no entraria. De fet la Cambra ha apostat o ha treballat, o està intentant impulsar un altre projecte, en aquest sentit un aeroport ubicat dins del país.

Per tant, la seva resposta a pregunta concreta, la idea del Govern no ho és, perquè és un aeroport gestionat, doncs, per aeroports de la Generalitat.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Sr. Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Sr. ministre, des del nostre grup veiem molt positivament la participació que vol fer el Govern amb la Cambra per impulsar el tema de l'aeroport aquí a dins del país. Nosaltres defensem que sempre és qüestió de sobirania i independència del país.

Per tant, aquí tindrà el nostre recolzament perquè tots aquests estudis puguin anar endavant, i sé que vostè particularment també hi creu i també ho ha defensat.

Faré una precisió que és referent a les despeses que havien dit de l'aeroport de la Seu. Jo vaig fer una demanda d'informació, vostè me la va contestar. El que s'està pagant o el que s'ha pagat per la gestió d'aquest aeroport de la Seu, des de l'any 2015, és 1.200.000 euros, segons la resposta que vostè em contesta, que és degut a 300.000 euros cada any a un 50% de finançament del dèficit. I aquí no sé fins a quin punt hem de continuar amb aquesta situació.

Aquí és on va la meua pregunta, perquè estem suportant un dèficit i l'estem finançant. Els convenis que s'han signat, s'han signat amb la generalitat i estem pendants d'un GPS i d'uns estudis. Per tant, aquí falta alguna cosa, alguna cosa que grinyola que fa que aquesta realitat que es parla, que l'aeroport de la Seu és de la Seu i d'Andorra, però en tot cas, serà un servei més, però el país continua sent dependent i no tindrà sobirania i, per tant, és important que hi hagi un aeroport aquí a dins; creiem que potser tocaria un replantejament i de començar a dir les coses pel seu nom.

Jo l'encoratjo. Ja n'hi ha prou de saltar de primavera en primavera, però acotem les coses.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Doncs, gràcies Sr. Pintat.

En primer lloc, respecte a la xifra com ha dit el Sr. Pintat, doncs, és la que és, és una aportació de 300.000 euros, doncs, com li comentava el Sr. Font, en aquesta cas, doncs, des del 2015. Jo no recordava exactament la data d'inici, per tant, doncs, he estat prudent a l'hora de poder dir-li, i la suma és el que és pel compromís que es va assumir, perquè en aquell moment, doncs, no hi havia alternativa plantejable al país, i es va decidir i es va creure ben rebuda, també, doncs en aquell moment pel teixit empresarial i econòmic, i m'atreviria a dir, doncs, una part de la societat, que la viabilitat i la possibilitat que l'aeroport de la Seu d'Urgell fos una alternativa en el curt termini, doncs, era l'aposta que es va fer en aquell moment.

En aquest moment vostè em demana fins quan es continuarà, diguéssim, donant o aportant per fer front al dèficit que genera aquest aeroport. Doncs, jo li he dit, doncs, que si la prova definitiva es fa a l'abril i a l'abril pot tenir la certificació, això vol dir, doncs, que estaria en disposició de buscar les companyies amb les que podrien operar d'una manera relativament ràpida. I per tant, doncs, havent suportat, diguéssim els pitjors anys amb aportació i sense poder explotar econòmicament l'aeroport, seria potser una mala decisió, almenys aquesta és la meua opinió. Un cop que estem a les portes d'assolir aquesta certificació, deixar de continuar contribuint en aquest aeroport, que en el curt termini és, encara que hipotèticament, poguéssim tenir dins del país un aeroport, doncs, en el curt termini és el que és més factible i més viable.

Altra cosa és, com deia vostè, i jo ho puc arribar a compartir també, doncs, que un aeroport dins del país pot tenir, doncs, més enllà de qüestions de sobirania, també, segurament, un impacte diferent a la nostra pròpia economia.

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Vaig acabant Sra. síndica.

Però convindrà vostè també amb mi que estem parlant d'un projecte molt més complex. S'ha d'acabar de decidir si la ubicació que presenta la Cambra és factible o no, que tènicament encara no s'ha validat. Després hi ha una fase també mediambiental que ha de superar, i després una fase d'aportació econòmica que no sabem de quin impacte estem parlant i hauríem de decidir si el Govern arribat i superades totes aquestes fases, està en capacitat de fer-ho, i sinó, doncs, quin model de

gestió o de finançament es triaria, per aquest model possible d'aeroport intern.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Farem una pausa de 20 minuts.

(Se suspèn la sessió.)

(Són les 11.52h)

(Es reprèn la sessió)

(Són les 12.23h)

La Sra. síndica general:

Reprenem la sessió.

Pregunta número 5.

5- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 23 d'octubre del 2019, relativa a les tarifes de FEDA i Andorra Telecom.

Fou registrada amb el número 919 i s'ha publicat en el Butlletí número 69/2019, del 28 d'octubre.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Des de fa temps, els substanciosos beneficis obtinguts any rere any per les societats FEDA i Andorra Telecom es destinen de forma íntegra a finançar els dèficits generats pel Govern, amb uns imports que de forma aproximada anualment oscil·len entre els 30 i els 40 milions d'euros.

Aquest fet suposa, com ja hem explicat en moltes ocasions, que les tarifes de FEDA i Andorra Telecom siguin, en realitat, uns impostos encoberts als ciutadans; uns impostos que, òbviament, penalitzen de forma més important a les persones amb un menor nivell d'ingressos, en tractar-se de serveis bàsics i del tot irrenunciables.

Tenint en compte, a més, que altres despeses familiars s'han incrementat molt els darrers anys i de forma molt destacada, evidentment, les de l'habitatge, i per tot això es demana a Govern:

Perquè el Govern no ha contemplat ni contempla una substancial reducció de les tarifes de FEDA i Andorra Telecom, almenys per a aquells paquets

més bàsics d'Andorra Telecom o per les potències contractades més baixes en el cas de FEDA?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Respon pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

Sr. conseller, crec que abans de respondre a la seva pregunta és necessari fer un repàs de les tarifes d'aquestes societats fent un especial esment a les tarificacions més econòmiques.

Començant per Andorra Telecom, com vostè sap, existeixen multitud de packs en funció de la tipologia de productes que es desitja contractar i amb la voluntat de personalitzar al màxim l'oferta, però pel que fa referència a la pregunta d'avui crec que són especialment rellevants les tarifes següents.

La tarifa de 16 euros mensuals (IGI inclòs) per la que els usuaris tenen accés a internet amb una velocitat d'1 mega amb possibilitats de descàrrega de 7 gigues i telèfon fix amb 3.000 minuts de trucades nacionals.

També pot ser interessant la que fa referència a la telefonia mòbil on es disposa d'una tarifa bàsica de 5,23 euros al mes amb 15 minuts de trucades i accés a internet.

I també existeix tarifa social amb la que es pot obtenir fins a un 50% de descompte a aquestes tarifes, i aquesta reducció ja es va publicar, doncs, al BOPA del 2008 i durant aquests darrers anys s'hi han acollit menys de 5 persones.

Pel que fa referència a FEDA, la tarifa domèstica preveu un preu progressiu que afavoreix els petits consumidors i que consta d'un primer tram a 10,47 cèntims d'euro per kWh i un segon tram de 8,67 cèntims d'euro per kWh.

A més cal destacar que FEDA també disposa d'una tarifa social per una potència de fins a 3,3 kW.

Pel que fa FEDA també cal destacar que la pròpia Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic preveu en el seu article 45.2 que es prohibeix tallar el subministrament energètic a les persones en risc potencial o real de patir precarietat energètica.

A més, cal considerar que les presents tarifes són molt competitives i així per exemple us dono dades per l'electricitat, ja que són molt més fàcils de comparar. La tarifa domèstica representa un cost mitjà a Andorra de 11,23 cèntims d'euro per kWh

quan la mitjana europea està a 20,48 cèntims d'euro, a França a 17,56 i a Espanya a 21,77. El percentatge respectiu seria d'un 82%, un 56% i un 94% més cares que no pas les tarifes andorranes.

Tornant a la seva pregunta, la política de tarificació de FEDA i d'Andorra Telecom respon a la voluntat de garantir un servei de qualitat per a les nostres empreses i ciutadans i a un preu competitiu. Aquestes empreses tenen voluntat de servei públic i en aquest sentit també realitzen volums d'inversions anuals molt importants a fi de garantir aquesta qualitat. Però també aquesta responsabilitat social l'assumeixen amb tarifes que afavoreixen l'accés de tothom als serveis energètics i de telecomunicacions.

En resum, les tarifes de les dos companyies són competitives i a més les dos les complementen amb tarifes socials que permeten que les persones amb menor nivell d'ingressos puguin beneficiar-se d'aquests serveis.

Així doncs no es considera oportú revisar les actuals tarifes més enllà de la política habitual que desenvolupen aquestes companyies.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

El seu torn de rèplica, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Aquests darrers dies hem rebut el marc pressupostari per part del Govern pel període 2020-2023, i hem vist novament com cada any més de 30 milions, o entre 32 o 33 milions d'euros, cada any vindran o provindran dels beneficis de FEDA i d'STA.

I a demés també hem vist que hi ha 4 milions addicionals de la plusvàlua o dels beneficis de MásMóvil. També podem recordar, per exemple, els 40 milions d'euros que l'any 2014 el Govern va incorporar al seu pressupost.

He estat mirant també algunes de les tarifes de serveis bàsics, com per exemple les tarifes d'accés a internet, i comparant-les, per exemple, amb la mateixa MásMóvil, les tarifes bàsiques són bastant més cares. I entendrem tots, avui en dia, que internet és un servei del tot bàsic, com ho és també per exemple els packs més bàsics de telefonia o els de la llum.

Amics professionals que treballen a Barcelona i que com jo fan un ús molt intensiu del telèfon mòbil paguen, i és una comparació directa substancialment menys que el que pago jo per la mateixa utilització.

Però jo crec que no cal que ens embranquem en complicades comparacions de tarifes i d'exemples que vostè vulgui posar. Fem-ho fàcil, clar i entenedor per a tothom, que no calgui ser ni enginyer ni ser economista. Si FEDA i STA guanyen tants diners cada any, i això és indiscutible, podrien guanyar un import inferior de diners, perquè al final el Govern se'ls emporta tots, si aquests diners es quedessin a FEDA i a STA per fer inversions o per fer millora de servei, però se'ls queda el Govern, és obvi que podrien baixar, com a mínim, les tarifes més essencials i guanyar un import inferior de beneficis i, per tant, això beneficiaria a moltes famílies.

Per tant, des de fa molts anys, i especialment des que vostès governen, el que marca la política de tarifes de FEDA i d'STA no és el benestar dels nostres ciutadans, sinó són els 35 milions d'euros que cada any el Govern necessita agafar d'aquestes parapúbliques per als seus pressupostos. I evidentment, els ciutadans i les famílies que compten amb menys ingressos estan clarament en un segon pla.

No en parlarem avui, però segurament ho farem en la propera sessió de control de preguntes, i obro un petit parèntesis en aquest sentit, han aparegut o s'han fet públiques unes dades d'aquests darrers dies importants en relació a la pobresa del nostre país o al risc d'exclusió social de parts importants de la nostra societat, i aquesta és una realitat que és clarament i ben palesa i que com deia, segurament, farà objecte de preguntes de control la propera sessió del dia 5 de desembre.

Per tant, nosaltres insistim en la necessitat de baixar aquestes tarifes més baixes, les dificultats que existeixen al nostre país per parts importants de la nostra població i, en aquest sentit, ja anuncio que presentarem una moció que serà debatuda en el proper Consell General per tal de tenir un debat més ampli i més plural que el que podem tenir avui en una sessió de preguntes i perquè també tots els grups parlamentaris puguin expressar el seu parer i la seva opinió.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

És veritat, val més que no ens embranquem amb tarifes individuals, perquè els percentatges que he donat jo crec que són clarificadors en aquest sentit

de la competitivitat de les tarifes d'ús general i, a més a més, de la presència, doncs, de tarifes socials a les dos companyies, doncs, per fer front a aquelles persones que més ho necessiten.

I a més a més, amb un element que jo crec que és de justícia i que la Llei del 2018 preveu, doncs, que en cap cas no es pugui tallar el subministrament energètic d'una llar que es troba amb dificultats econòmiques, entenent, com vostè diu, i ho comparteixo, que és una necessitat primera.

Comentar-li, i vostè ho sap, perquè vostè ha ostentat, doncs, abans que jo aquesta responsabilitat, en cap cas les polítiques que es desenvolupen tant a Andorra Telecom com a FEDA, tant de tarifes com d'inversions es fan al voltant de generar un dividend, sinó que el dividend és el dividend després d'agafar les decisions sobre les tarifes i després de les inversions que siguin necessàries per tenir la millor qualitat de servei possible.

I això demostren també les xifres d'inversió que s'han realitzat, i sense entrar en detalls, perquè crec que tampoc no és necessari, Andorra Telecom aproximadament ha destinat 250 milions en els últims 10 anys a inversió i FEDA també 100 milions d'euros en inversions durant aquests 10 últims anys. Si el que s'hagués buscat és maximitzar, doncs, els dividends, segurament el volum d'inversions no s'hagués fet d'aquesta manera. Però la voluntat de servei públic d'aquestes companyies, doncs, han fet que justament les tarifes el que busquessin és ser competitives, i al mateix temps, doncs, poder garantir un servei de qualitat a tothom. I en aquest sentit, vostè sap que degut a la nostra orografia a vegades algunes de les inversions que es fan en telecomunicacions no es farien si la companyia fos una companyia privada, sinó que es fa per garantir un servei universal i de qualitat.

Més enllà d'això, doncs, evidentment que utilitzem els dividends, és una societat pública de propietat de l'Estat i em sembla que és fer-ne un bon ús, doncs, d'aquests diners distribuir-los cap al Govern perquè puguem gestionar-los a nivell del nostre pressupost general. A més a més perquè no posem en perill la viabilitat ni la capacitat inversora d'aquestes societats.

Vostè en la seva pregunta insinua que de fet el que estem fent és distribuir el 100% dels dividends de les dos companyies. Entenc que és un error, perquè com vostè sap de FEDA distribuïm el 30% i d'Andorra Telecom sí que distribuïm el 100%. I aquesta diferència ve determinada o argumentada per la diferència del volum del fons de reserva. Mentre a Andorra Telecom tenim una situació de comoditat que fa que els tècnics de l'empresa, doncs, se sentin

còmodes amb aquest fons de reserva de poder afrontar aquelles inversions que siguin necessàries per quantioses que siguin per garantir el servei, FEDA, amb el pla estratègic que tenim d'inversions, que és molt ambiciós pels propers anys, doncs, encara es considera prudent anar augmentant aquest fons de reserva propi.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Entrem en el temps de repreguntes.

Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Sr. Jover, pot donar les voltes que vulgui però jo ho he explicat repetides vegades. És a dir, és una manca de voluntat política. És a dir, d'aquestes companyies es distribueixen 35 milions d'euros cada any. Si m'escolta, si en redistribuïssin 25, per exemple, cap a Govern, que seria una xifra molt substancial i sense posar en perill la política d'inversió, sense posar en perill la viabilitat d'aquestes companyies, hi hauria 10 milions d'euros -i poso un exemple- de més que estarien en mans de les famílies i dels ciutadans del nostre país.

Per tant, res del que vostè m'explica de la política d'inversió, de la viabilitat financera té a veure amb el volum de diners que el Govern necessita cada any, que ha de pujar cada any d'aquestes companyies, sí o sí, entre d'altres coses per la seva incapacitat d'equilibrar els comptes públics. I és això el que no permet baixar més les tarifes. Jo crec que és molt fàcil d'entendre. És a dir, podrien fer menys beneficis, que el Govern se'n quedés menys, i a partir d'aquí segurament milloraria la qualitat de vida de molts ciutadans.

Jo li pregunto si el Govern o els consells d'administració de FEDA i particularment d'Andorra Telecom, han fet un estudi sobre quin impacte econòmic, és a dir de quants diners estariem parlant de baixar els packs més bàsics de telefonia, la connectivitat a internet la més bàsica també, la que conté menys volum de dades, i també les potències més baixes de FEDA.

És a dir, de quins diners estem parlant per ajustar aquestes tarifes més essencials que beneficiarien, segur, la qualitat de vida de molts ciutadans.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

No sé si algun dels meus companys voldrà complementar la meua aportació, però sí que li volia deixar clar unes coses. Ara estem distribuïnt i vostè ho ha dit del volum d'uns 30 o 40 milions d'euros de dividendes, sumant les dos companyies. Però això històricament s'havia fet perquè a més hi havia uns canons que eren del 10% i que també implicaven un volum que se sumava amb el percentatge de dividendes que es distribuïa.

Així, per fer-li un càlcul ràpid, ja estàvem per sobre dels 26 milions d'euros al 2009, de dividendes distribuïts.

Després vostè insinua o vol fer creure que aquests diners d'Andorra Telecom desapareixen o s'utilitzen per algun objectiu, doncs, que no és a favor del nostre país. Al final, i aquest any tindrem l'ocasió de parlar-ne, perquè és veritat que hi ha un canvi de criteri per 4 milions i en parlarem quan fem el debat del marc pressupostari, n'estic segur, doncs, si nosaltres distribuïm els dividendes amb la proporcionalitat de la despesa, doncs, de fet, els diners que ens arriben, per exemple d'Andorra Telecom, doncs, 3 milions es destinen a la CASS, 1,3 milions es destina al SAAS, 4,6 milions es destinen a educació, 1,5 milions es destinen a ajuts socials.

És a dir, el fet que els dividendes retornin a la caixa del pressupost de l'Estat, ens ajuden a fer millors polítiques socials. I si vostè compara en situacions d'altres anys, poden recordar tan sols uns elements. La branca general de la CASS en algunes èpoques, doncs, no estava en dèficit i no calia fer aportacions de l'Estat. Ara, malauradament l'Estat s'ha de portar garant per alguns dels elements que hem contestat a una resposta parlamentària abans, doncs, per l'envelliment, per la despesa associada a les malalties cròniques. I aquesta despesa extra l'hem d'assumir i la volem assumir. I els dividendes d'una societat pública, sense hipotecar-ne el seu funcionament, ens hi ajuden.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Segona repregunta, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Gràcies.

Entenc que el còmput de preguntes va entrant, però si el Sr. Jover no contesta a la pregunta hauríem de buscar alguna fórmula, perquè jo li he demanat l'impacte econòmic d'aquest estudi que el Govern ha fet. Llavors és clar, és fa difícil, perquè si anem avançant i no em contesta.

Jo li deia Sr. Jover, que aquests diners, vostè em recordava allò del cànon. Nosaltres quan vam governar el primer que vam fer va ser baixar el cànon del 10 al 5,5 %. Una de les primeres decisions que vam prendre. És el mateix del que estem demanant. Aquesta decisió el que va fer és que uns diners que tenia el Govern, independentment de l'ús que el Govern en vulgui fer, que això ja tindrem ocasió de debatre-ho, tornaven a les famílies. Això és el que els hi estem demanant, no estic dient que el Govern faci un mal ús, tot i que sap que tenim moltes diferències en política pressupostària amb vostès. El que els hi estic dient és que els estan traient de les famílies per anar cap al Govern, que aquests diners són molt necessaris en moltes famílies del nostre país.

Com que entenc que l'informe no s'ha fet, li demano per què ni tan sols s'han pres la molèstia d'avaluar sabent que ho hem debatut fa anys als pressupostos i als marcs pressupostaris, a fer un estudi que permeti veure en aquestes tarifes més bàsiques de connexió a internet, aquestes tarifes més bàsiques telefòniques de què estem parlant. Perquè segurament potser és una xifra que amb la gran magnitud del pressupost del Govern, de FEDA i d'STA no és una xifra molt important, però que en canvi, sí que és molt important una per una per cada una de les famílies.

Per tant, si l'informe no s'ha fet, que entenc que no, per què no han pres ni tan sols la molèstia d'avaluar el que nosaltres fa anys que estem proposant?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

El percentatge de despesa que representa l'electricitat, el cost energètic associat de l'electricitat i els serveis de telefonia representa un 1,33% de la despesa d'una llar.

A part, jo crec que el que també és important és veure la intensitat d'utilització de les tarifes socials

que tenim, i en aquest sentit doncs si no vaig errat amb les dades, tenim cinc persones que s'acullen en els dos darrers anys a la tarifa social d'Andorra Telecom. Pel que fa a la tarifa social de FEDA hi ha una sola llar que s'hi acull.

Bé, jo crec que les necessitats estan cobertes i a part doncs com li comentava en el cas de l'electricitat, si la família independentment de la fórmula de tarificació que tingui, està en una situació de precarietat social, doncs Afers Socials entra. I en aquest sentit és Govern que paga directament la factura de l'electricitat. I en aquest sentit tenim 93 llars que Govern ajuda a través dels ajuts d'Afers Socials, que com vostè també sap han augmentat considerablement els darrers anys.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Sr. López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Per tercer cop li demano Sr. Jover, quins estudis s'han fet des de Govern, que vostè ha dit que no contempen en la pregunta que havia formulat. En cap cas doncs baixar aquestes tarifes, quins estudis s'han fet d'impacte econòmic sobre aquestes reduccions de tarifes i sobretot perquè abans de contestar aquesta pregunta, sabem que hi havia debats ja recurrents amb el tema pressupostari, no s'han pres ni tan sols la molèstia d'avaluar el que estem parlant.

Jo penso que són dos qüestions que ara van en paral·lel. És a dir vistes les importants dificultats que moltes famílies tenen avui en dia al nostre país, que s'han fet paleses en aquest informe d'estadística, però que molts de nosaltres ja feia molt temps que estem explicant, per què el Govern no s'ha pres ni tan sols la molèstia a avaluar? I li demanaria si us plau que em contesti perquè al final se m'acabarà el torn de repreguntes perquè no s'ha pres ni tan sols la molèstia de fer un mínim estudi d'impacte econòmic perquè tots sapiguem del que estem parlant.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Una precisió associada per exemple amb Andorra Telecom.

Ha de saber que el benefici que obté la companyia actualment no està relacionat amb les tarifes de facturació dels seus diferents productes sinó que genera bàsicament pel roaming. Així doncs hem d'entendre que depèn de quines polítiques féssim de tarifes, si no mantinguéssim uns costos associats amb el funcionament, doncs podríem tenir problemàtiques de sostenibilitat sobretot sabent que el roaming és un producte que a la llarga doncs els ingressos d'Andorra Telecom aniran baixant.

Per respondre a la seva pregunta sobre l'impacte, però escolti, si tenim dos tarifes socials associades amb aquestes dos companyies. I faré referència a la de FEDA, perquè és al final amb l'aportació d'Afers Socials, és la que hi ha més gent que hi està implicada. Estem parlant de 94 persones, 94 persones pel conjunt de la població, que tenen accés a una tarifa social. Entenc que aquesta tarifa ja és l'adequada. Si nosaltres estiguéssim en un volum molt important de gent en aquesta tarifa social, podríem pensar que segurament hauríem de desenvolupar un producte més subvencionat per aquestes persones. Però és que no és el cas. Els números ja ens permeten veure que amb les tarifes que tenim, que a més a més són extremadament competitives si ho comparem amb la resta de països, per aquestes tarifes doncs no hi ha necessitat de fer unes polítiques de tarificació més enllà de les que tenim actualment. I aquí doncs tornar-li a dir que Afers Socials, el Ministeri d'Afers Socials està al darrera de les necessitats dels ciutadans. I si no arriben a afrontar aquelles necessitats que tenen o aquelles dificultats que poden tenir, hi ha tot un panell d'ajuts que s'activen per aquestes persones, però les tarifes, li repeteixo, que tenim actualment socials per exemple, la de FEDA hi ha una sola llar que hi està apuntada. I que Afers Socials estigui ajudant a pagar aquesta tarificació, 93 llars.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Vostè em parlava ara del roaming, si tenen dubtes de si això es pot mantenir al llarg dels anys, el que

potser haurien de fer és agafar cada any tots els beneficis d'Andorra des de STA.

És a dir que el mateix que aplica a 35 milions d'euros, aplica 20 milions d'euros o 25 milions d'euros, baixant aquelles tarifes més bàsiques. Vostè em parla de tarifes ara socials, primer ja sap perfectament que a la gent no li agrada les qüestions socials, sinó que es tracta de baixar l'accés universal a internet, es tracta de baixar l'accés universal a la telefonia perquè això beneficia a moltes famílies, i suposo que sap perfectament que al nostre país malauradament no hi ha 94 famílies que tinguin problemes socials.

Si la tarifa social, només hi ha 94 persones acollides entre FEDA i STA, algun problema té la tarifa social perquè malauradament, com sortia en l'informe d'estadística, són moltíssimes més les famílies que tenen problemes.

Per tant, li demano si us plau apart del debat que tindrem el dia 28, que serà un debat més ampli i amb un format més propi parlamentari, que estaria bé que com a mínim fessin una avaluació del que suposaria per FEDA i STA, perquè insisteixo que amb una reducció petita, vista la gran magnitud de dividendes que vostès agafen cada any, seria molt fàcil millorar molt el poder adquisitiu de moltes famílies que en aquest país ho estan passant molt malament.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

Quan hem parlat de tarifes competitives, no m'estava referint a les tarifes socials evidentment, sinó a les tarifes domèstiques d'ús habitual.

Sí estem d'acord que amb el que hem de ser competitiu és amb les tarifes ordinàries. El que passa és que evidentment també hem de tenir la tarifa social per arribar a les famílies que tenen més dificultats, però amb les tarifes que tenim ja som competitiu. Jo crec que aquest és un dels elements importants, i treure el debat d'aquí també em sembla doncs voler forçar una mica el debat.

També se'm comenta des d'Afers Socials, associat doncs amb l'enquesta que es realitza, una de les preguntes que es feia és les dificultats que hi havia associades amb aquests dos serveis, amb el telèfon i l'electricitat, i que de les persones enquestades doncs cap no va fer referència a què aquests elements

fossin un dels elements de dificultat. I aquí evidentment que hi ha elements de dificultats altres, i evidentment que estem des del Govern desenvolupant polítiques per ajudar-los, però allò que representa l'1,33% de la despesa de la llar, que és l'electricitat i la connectivitat, doncs no és l'element crític, i a més a més les nostres tarifes són competitives. I a més a més vostè sap que amb les dades que tenim de penetració de la xarxa internet al nostre país, doncs en els ranking sortim com un dels primers països, perquè justament Andorra Telecom, una de les coses que fa amb el seu servei públic, amb la seva voluntat de servei públic és desenvolupar el servei universal.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Sr. Font, havia aixecat la mà...

El Sr. Jordi Font:

Sí, vostè Sr. ministre ha fet menció repetides vegades de què les seves tarifes són competitives. Jo poso els meus dubtes, perquè per ser competitiu s'ha de comparar amb una altra tarifa alternativa, i que jo sàpiga en aquest país de tarifes alternatives no n'hi ha cap, ni una.

És a dir, basar el seu criteri de competitivitat amb una comparativa amb tarifes dels països de fora, no em serveix a mi.

Vostè creu que no serien igual de competitives de cara a fora si baixessin el preu de les tarifes un percentatge x i que el repartissin entre tots els consumidors? Jo penso que serien igual de competitives, què en pensa vostè? Perquè no sé en base a què és competitiu.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Jo crec que per tenir elements de si les nostres tarifes són les adequades o no, hem de tenir dos bases.

Una, pot ser la comparació interna, i és veritat que tenim un sol actor, però aquí jo crec que hem de jugar i hem de veure com s'utilitzen les diferents tarifes per veure quina és aquella que la família mitjana utilitza més o l'individu o l'empresa, i després.... home, jo crec que sí que les comparacions

internacionals poden ser útils, perquè al final doncs la nostra cultura, la nostra utilització tant de la connectivitat com de la pròpia electricitat, segurament és molt similar a la majoria de països de la Unió Europea.

I en aquest sentit és on tant amb els nostres veïns més pròxims com amb la mitjana de la Unió Europea, com amb la majoria de països de la Unió Europea, el que ens retrobem, i li he comentat les dades de FEDA perquè són les més fàcilment comparables, perquè és veritat que amb les companyies de telefonia hi ha productes amb ofertes, hi ha tarifes que tenen uns preus molt cridaners les primeres mensualitats i que després al cap d'uns mesos doncs ja s'encareixen. És per això que he volgut fer la comparació amb FEDA, amb l'electricitat perquè és l'element més fàcil.

Però jo crec que sí, que la comparabilitat internacional ha de ser un element de decisió.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Sr. Font, segona pregunta.

El Sr. Jordi Font:

Sí, gràcies.

Després hi ha un altre factor que vostè ha mencionat que és la incidència sobre l'economia domèstica de les despeses destinades a electricitat i a telefonia.

Clar, aquesta incidència està basada en una estadística i aquesta estadística està basada suposo amb el cost global de l'economia domèstica.

Tots sabem que en aquests moments, Andorra patim d'un preu dels lloguers que estan sobrevalorats, que moltes famílies no hi poden ni accedir, i aleshores clar, si tu tens el preu del lloguer sobrevalorat, i aquesta ja és la part més important de l'economia domèstica, aquest percentatge doncs sembla que queda més dissimulat. Però vostè ha dit també que aquestes companyies tenien una voluntat de servei públic, ho ha repetit dues vegades. I jo entenc per servei públic, el millor servei al millor preu. I nosaltres el que li estem demanant és: no seria factible d'abaixar aquest preu que ja entenem que no és per vocació de fer beneficis, però cada any es podria rectificar la tarifa si tens l'agradable sorpresa que a final d'any has fet més beneficis dels que tu preveies, perquè entenc que vostè ho enfoca per aquí.

Doncs no seria convenient cada any intentar reajustar les tarifes o no apujar-les o baixar-les per

repartir aquests beneficis amb tots els usuaris, que de fet són els que generen aquests beneficis, perquè no es generen així com així.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Referent al primer que comentava de si l'habitatge està sobrevalorat, ens pot amagar altres efectes. Però per això és interessant la dada que quan es demana a 100 persones sobre la dificultat, associada a l'electricitat o la connectivitat, -dic 100 persones però no ho sé, era el volum de l'enquesta, ja li facilitaríem les dades-, en tot cas, doncs cap de les persones enquestades respon que l'electricitat o que la connectivitat és un dels seus problemes. Jo crec que això ens ajuda a poder eliminar el factor que vostè comenta.

Pel que fa a la política tarifària, bé jo entenc que les empreses han de guardar aquesta capacitat primer, de desenvolupar les seves tarifes amb la voluntat primer d'inversió, i li repeteixo, en els deu darrers anys Andorra Telecom uns 250 milions d'euros i FEDA uns 100 milions d'euros, i sap que FEDA és especialment proactiva amb canvis de país associats amb la transició energètica.

I jo entenc que el que hem de fer és no buscar la tarifa més baixa per tenir menys impacte amb l'usuari mitjà, si realment això no és una dificultat per aquest usuari. El que hem de fer és: l'accés als serveis és a un preu adequat? Li genera una dificultat? Primera pregunta.

I la segona pregunta és: i aquest preu comparativament amb el que està passant a altres llocs, i perdoni que em faci pesat amb la comparabilitat internacional, però al final la competitivitat o la no competitivitat s'ha de fer en relació amb alguna cosa, i és una dada que utilitzem.

Doncs ens fa veure que sí que som competitius en aquest sentit. I llavors creiem que segurament els recursos doncs els utilitzem bé, aquesta distribució de dividendes que després doncs ens ajuda a fer polítiques sanitàries, polítiques socials, polítiques educatives, també és una bona manera de finançar el Govern d'Andorra.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Passem a la següent pregunta.

6- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 24 d'octubre del 2019, relativa a la presentació del quart informe periòdic d'Andorra, davant el Comitè de les Nacions Unides per a l'eliminació de la discriminació contra la dona (CEDAW), en la seva 74^a edició, que tingué lloc a la seu de les Nacions Unides a Ginebra el 23 d'octubre d'enguany.

Fou registrada amb el número 924 i s'ha publicat en el Butlletí número 69/2019 del 28 d'octubre.

Exposa la pregunta la Sra. Salazar Álvarez.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies Sra. síndica.

En la sessió ordinària del Consell General del dia 2 d'octubre del 2018, el vigent cap de Govern, llavors Ministre d'Afers Socials, preguntat per la nostra companya Rosa Gili respecte a l'acompanyament en cas de necessitar tenir recurs a un avortament va respondre, en síntesi:

Que la CASS, sota la nomenclatura K30 reemborsava els casos d'interrupció no voluntària de l'embaràs, equivalent a l'avortament no consentit, no sent així pels casos d'interrupció voluntària de l'embaràs o avortament consentit.

En una entrevista de data 5 d'abril del 2019, l'avui cap de Govern preguntat en relació amb la possibilitat de reemborsament de les interrupcions voluntàries de l'embaràs, de ciutadanes d'Andorra, realitzats a l'estranger, afirmava:

“Aquesta és una qüestió que s'ha d'analitzar i no sé si serà possible fer-ho o no”.

En diversos mitjans de comunicació publicats el dia 24 d'octubre del 2019, es recullen les manifestacions expressades per la Magistrada del Tribunal de Corts, Sra. Candlich Mingorance Cairat, membre de la delegació andorrana en el fòrum de referència, en virtut de les quals manifestava:

“La dona que vol avortar, pot anar a veure el ginecòleg a Andorra i pot decidir avortar a França o Espanya i la Seguretat Social paga aquesta qüestió, o sigui, que no és un problema de diners” i tanmateix expressava que el problema a Andorra “és decidir si un ho vol fer o no, i ho poden fer a Andorra si volen, però si van a l'estranger poden anar amb condicions de seguretat i es reemborsa per la Seguretat Social”.

D'acord amb l'exposat, es formula la pregunta següent:

Ens pot aclarir el Govern quins actes relatius a la interrupció de l'embaràs, estan subjectes a reemborsament per part de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social?

Quines mesures de publicitat s'observen per tal que usuaris i facultatius tinguin ple coneixement d'aquests reemborsaments? En cas que existeixin aquestes mesures, en quina normativa es recullen?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Respon pel Govern, Sr. Joan Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, voldria aclarir doncs en resposta a aquesta pregunta que la CASS únicament reemborsa aquelles interrupcions involuntàries de l'embaràs. És un procediment que està inclòs en la nomenclatura general d'actes professionals, procediments i pròtesis, annex del reglament d'aplicació número 20, amb el codi 5206.

Vigilància i control de l'evacuació quirúrgica d'un úter gràvid per via baixa fins al sisè mes. És a dir això traduït vol dir que finança aquelles interrupcions involuntàries, que vol dir aquells avortaments espontanis i aquelles morts intra úter fins el sisè mes. A partir del sisè mes s'entén que és un part prematur amb mort del fetus en tot cas.

En quant al coneixement per part dels professionals, tenen el coneixement d'això i tenen coneixement de què no hi ha cap altre finançament, perquè tant el reglament d'aplicació número 20 com la nomenclatura general dels actes professionals, procediments, són documents que s'adjunten en el conveni amb els professionals i que són d'obligat coneixement per part d'ells, i per tant estan ben informats sobre aquesta situació. No hi ha cap altra acta més en relació amb la interrupció de l'embaràs que sigui finançat per la CASS.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Per la rèplica, Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, d'acord amb la resposta que ens acaba de donar el Sr. ministre, convindrem que les declaracions expressades per la magistrada davant del CEDAW, el comitè per a l'eliminació de la violència contra les dones, com a mínim no van ser ajustades a la realitat.

La nostra interpretació però és la sospita de què com que no volem reconèixer internacionalment les nostres vergonyes, potser disfressem la realitat del que passa al nostre país per tal que no ens pintin la cara més de vermell del que ja la tenim. Perquè deixin que els diem que en ple any 2019 no poder avortar a Andorra ni tan sols en els tres supòsits bàsics és tenir la cara molt vermella en el panorama internacional.

I lògicament aprofitem per parlar un altre cop d'avortament. No ens cansarem de fer-ho cada vegada que tinguem l'oportunitat, perquè volem insistir al poble andorrà que no es deixi prendre el que és seu, és a dir la sobirania.

Extraiem dels arguments de Demòcrates per Andorra que davant de l'eventual amenaça de crisi institucional, ni tan sols es plantejen donar un entorn sanitari més confortable i proper a una dona que s'enfronta a una decisió tan dura i trista com la d'haver d'avortar.

La natura ens prepara per ser mares però la societat ens ensenya que la maternitat de debò comença quan ja has parit.

Però avui ni tan sols estem parlant d'això. Parlem de que neguin a donar millors condicions a les dones que han estat violades, i a sobre s'han quedat embarassades del seu violador.

Parlem de mares però que l'embaràs posa en risc la seva vida o la vida del seu nadó. Es tracta de ser responsables amb la ciutadania que representem, de ser valents per escoltar-la.

Si la majoria pensa que la cura i protecció de les dones bé mereix un sacrifici en benefici de la pau institucional assumirem la decisió, però si fos al contrari tots plegats hauríem d'afrontar el que vingui tot i que personalment -i és una qüestió absolutament personal- tinc l'íntim convenciment de què si finalment som valents per plantejar la necessitat d'abordar l'avortament, el nostre copríncep episcopal sabrà respectar el seu paper institucional tal com ho ha acabat fent també en altres ocasions.

Ara, no em val que ens oblidem que qui mana és el poble per no incomodar el copríncep, un copríncep que al nostre entendre s'extralimita en els seves funcions, per bé que intuïm que per a vostès també s'està extralimitant si atenem al molt que van

celebrar les paraules del copríncep Macron quan va dir que la qüestió de l'avortament era una qüestió que aquí han de resoldre els andorrans, paraules que com acabem d'explicar subscriu totalment.

Així, que si les dones hem de patir el greuge de què no podem comptar amb què es plantegi l'avortament com un dret que ens és essencial, plantegin-s'ho almenys com una qüestió de dignitat del poble sobirà.

Finalment, per resumir, dir que estem convençuts que si no volem passar vergonya de no complir el que signem, cal que fem millor les coses.

I vull acabar com començava, tornar a la presentació de la Delegació andorrana de l'informe davant la CEDAW, a la seu de les Nacions Unides a Ginebra durant el passat mes d'octubre, més concretament els vull preguntar respecte a si el fet de mentir a un organisme internacional o de donar una informació no veraç, -si algú prefereix l'eufemisme-, ha de comportat responsabilitat o ha de quedar com si no hagués passat res?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Per la dúplica, Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Jo crec que enllaçant amb aquesta afirmació final que ha fet la Sra. Salazar que com a mínim mereix ser matisada i contextualitzada.

A mi em sembla una mica fort dir que una magistrada del Tribunal de Corts que en definitiva es presta a formar part d'una delegació per representar el nostre país davant un organisme internacional i a la qual se li fa una pregunta que respon, efectivament doncs amb errors, però sobre un àmbit competencial que no suposa una competència concreta, perquè en definitiva ella no tenia perquè conèixer la nomenclatura de la CASS i les seves funcions van per un altre camí, jo crec que acusar-la de mentir, a mi em sembla com a mínim una mica exagerat.

Efectivament jo crec que no serveix de res de dir el contrari. Efectivament doncs es va equivocar, va donar una informació que era inexacta, i aquesta informació tan bon punt es va saber ja va ser degudament matisada o corregida per part de l'autoritat competent, en aquest cas doncs el propi Consell d'Administració i la pròpia Direcció general de la CASS.

Per tant, jo crec que no n'hem de fer un *casus belli*. Jo crec que la Sra. Mingorance que ha participat en diferents delegacions prop de diferents organismes internacionals és una persona amb una trajectòria professional irreprotxable i amb unes capacitats jurídiques que ningú posa en dubte, i el fet de què en un moment determinat hagi pogut cometre un error jo crec que no se la pot titllar, en tot cas, de mentidera o, en tot cas, jo no ho faré i penso que al final les institucions públiques inclosos els propis consellers generals també tenim l'obligació de defensar les altres institucions públiques, en aquest cas ella representava en aquest Comitè a l'Administració de Justícia.

Miri, pel que fa a les altres explicacions o manifestacions que vostè ha fet, la veritat és que jo no tinc ganes d'entrar en una polèmica estèril perquè efectivament estem parlant d'una problemàtica molt seriosa que evidentment genera neguit i preocupació en una part de la nostra població i que, per tant, jo crec que hauríem en tot cas de deixar-la de banda de la picabaralla política. Per tant, parlar de cares vermelles o de cares no vermelles jo crec que no és el que ens permetrà avançar en aquesta temàtica.

Jo crec que moltes vegades se n'ha parlat i moltes vegades hem estat en disposició des del Govern i des dels propis grups parlamentaris que donen suport al Govern d'expressar quina és l'opinió al respecte.

Nosaltres estem plenament compromesos amb el reconeixement dels drets de les dones, amb l'avançament amb el reconeixement dels drets de les dones, però també estem plenament compromesos amb la defensa del nostre règim institucional, i per tant, més enllà de grans eslògans o més enllà de cares vermelles nosaltres el que estem intentant fer és trobar solucions que puguin acomodar aquests dos objectius o aquestes dos finalitats.

És per aquest motiu, i assumim doncs el compromís electoral que vam contreure i en aquest sentit també enllaço amb el que vostè ha dit Sra. Salazar, diu: "*Qui mana és el poble*", doncs, el poble es va pronunciar fa pocs mesos i va donar, diguem, la confiança majoritària a una formació política que va establir molt clarament quins eren els seus objectius i quin era el seu programa al tomb d'aquesta qüestió.

Per tant, com que tenim un compromís ferm que volem avançar en el reconeixement del dret de les dones i que creiem que com a primer pas en tot cas aquest servei, Sr. López... Com que creiem que aquest primer pas de creació d'un servei integral a les dones pot suposar diguem un avenç significatiu que, a més a més, estem convençuts que no posa en entredit o que no posa en risc el nostre règim institucional, això és el que farem i això és en el que

estem treballant, i en les properes setmanes doncs ja estarem en disposició de presentar i d'implantar de forma concreta aquest projecte, i això, repeteixo, no vol dir que no puguem explorar altres vies que permetin doncs, avançar encara més en el reconeixement de les dones però, repeteixo, sempre des de la responsabilitat perquè nosaltres som partit del Govern, no estem a l'oposició, i determinades propostes que es fan des de l'oposició quan vostès governaven també s'ha de dir que no les van posar damunt de la taula, però en tot cas, nosaltres estem al Govern, tenim una responsabilitat i la nostra responsabilitat no només és defensar els drets de les dones òbviament sinó també vetllar per l'estabilitat i per un règim institucional al nostre país que ens dona i ens continuarà donant molts avantatges.

Per tant, des d'aquest...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

...des d'aquest esperit de ponderació nosaltres seguirem treballant en aquest doble objectiu més enllà, com li deia, de les consignes i dels eslògans.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Entrem en el temps de repreguntes.

Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, abans de tot dues apreciacions. No facin trampes. La gent ha escollit moltes altres coses no únicament una pregunta relativa a l'avortament. Per tant, el que estan fent és trampa en solitari.

Em deia que no ho utilitzem per les picabaralles polítiques, el tema de l'avortament, i res més lluny del que volem. Nosaltres ho fem per responsabilitat política. La gent ens fa confiança i és una postura política que és pacífica i defensada des de fa molts anys dintre del Partit Socialdemòcrata.

Em deia que quan vam governar no ho vam posar sobre la taula, i li he de dir que teníem un cap de Govern que va valorar no posar-ho i que avui aquest cap de Govern ja no hi és dins de les files socialdemòcrates, per tant, preguntin a SDP què és el que faria.

La Sra. síndica general:

Hauria de formular la repregunta Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí.

El que voldria saber és: vostè em diu que ja han fet les rectificacions escaients prop de la CEDAW?

La Sra. síndica general:

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Bé, la veritat és que no sé si s'ha fet una rectificació formal davant de la CEDAW però, en tot cas, jo crec que allà el que es va anar a fer és a exposar un informe i es van posar de manifest una sèrie de manifestacions, se n'aixecarà acta i a partir d'aquí doncs evidentment es faran les correccions que siguin oportunes. Jo crec que és vox populi que efectivament aquesta informació que es va donar no és una informació correcta, per tant doncs s'haurà de rectificar, i ara no li sé dir si ja s'ha fet una tramesa formal d'aquesta rectificació però, en tot cas, jo no crec que aquest aspecte puntual sigui massa rellevant tenint en compte l'abast de la problemàtica que ara tenim damunt la taula.

Jo en tot cas em quedo de les seves paraules, més enllà d'atribuir-li tota la culpa a l'ex-cap de Govern, que això no m'ha semblat massa elegant però en tot cas jo amb el que em quedo és amb el fet de què vostès doncs volen treballar conjuntament amb nosaltres en aquest camí i, per tant jo els convido a què més enllà d'un objectiu últim que vostès defensen i que em sembla molt legítim i que fins i tot si no hi hagués aquesta implicació institucional, una gran majoria del Govern o dels partits, o dels grups parlamentaris que li donen suport també hi podríem estar d'acord, però en tot cas jo em quedo amb la mà estesa en el sentit de què entretant i mentre no es pugui assolir aquest objectiu últim doncs, vostès puguin col·laborar amb nosaltres i ens puguin ajudar a anar treballant en aquests passos intermedis i concretament en la configuració d'aquest Servei d'atenció integral a les dones més enllà de titllar-lo de pura hipocresia.

Jo crec... Així ho hem fet en tot cas...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

...en la campanya electoral i amb posterioritat a la campanya electoral.

Jo crec que això suposarà un avenç significatiu i crec que en tot cas tots agrairíem que vostès també ens poguessin ajudar en la seva configuració.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Segona repregunta, Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí.

En tot cas, nosaltres celebrem que hi hagi avenços però no ens trobaran mai si pretenen posar les institucions davant del poble al que han de servir i per nosaltres és indiscutible: primer les dones i després les institucions, perquè les dones són el poble.

El que sí que en el tema de la rectificació prop de la CEDAW li preguntava perquè ens interessaria saber-ho perquè sinó, ja li avanço aquí que nosaltres com a grup parlamentari sí que posarem en comunicació del Comitè el que es va expressar allà al davant, sigui per desconeixement, que mai he dit que sigui intencionat. Per tant, no estic qüestionant la intencionalitat de la magistrada però sí la falta d'ajustament a la realitat, i per tant, nosaltres això sí que ho posarem en coneixement de la CEDAW.

I la segona cosa que li volia preguntar és si es plantegen de cara a properes ocasions definir a algú per part de la Justícia que conegui més bé la realitat del país per no anar a donar informacions que no són ajustades a aquesta realitat?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, Sra. Salazar. En el nostre país existeix la separació de poders i, per tant, no seré jo que diré a un magistrat o a una magistrada el què ha de fer o el què ha de deixar de fer. En tot cas, ja ho farà si ho considera oportú, l'òrgan de Govern de l'Administració de Justícia que és el Consell Superior de la Justícia.

Ara em confirmava la ministra d'Afers Exteriors que com li deia abans en aquella compareixença es van exposar oralment tota una sèrie de respostes a preguntes que es van formular i, a partir d'aquí, semblaria que durant el transcurs del mes de desembre la CEDAW ens trametrà el seu informe preliminar respecte del qual nosaltres haurem d'emetre comentaris i, òbviament, un dels comentaris que nosaltres formularem si es recullen aquestes afirmacions de la magistrada doncs, evidentment serà el fet de fer aquest matís o aquesta rectificació. Per tant, no passi cura, no caldrà que ho faci vostè, ja ho farà el Govern en l'exercici de les seves atribucions.

Només per acabar, li diré que hem de ser molt curosos quan parlem en nom del poble, tant els uns com els altres. Per tant, jo crec que al final la millor mostra del que decideixen els ciutadans són els resultats d'unes eleccions, les eleccions han configurat aquest arc parlamentari i el Govern que actualment està en funcions, i per tant, estic totalment d'acord amb vostè que quan un ciutadà o una ciutadana formula o dona suport a una formació política i ho fa en base a un conjunt d'un programa, però per la mateixa regla de tres jo crec que pressuposar que el resultat de les eleccions significa que una majoria aclaparadora dels ciutadans i de les ciutadanes defensen la posició que vostès defensen, és a dir, la d'anar pel recte en la despenalització de l'avortament sense tenir en compte les implicacions institucionals que això pot suposar, em sembla una mica agosarat.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Següent pregunta, Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, ja li avançava, nosaltres no ens erigim amb la veu del poble. El que estem plantejant, preguntem-li específicament al poble i a veure què ens diu... Vull dir, no tenim cap intenció de dir que la nostra postura és la majoritària. El que sí que volem saber és si realment la gent pensa que és un debat que hem de tenir a nivell polític, i doncs per tant, la nostra posició és simple: preguntem a la ciutadania.

En relació a la separació de poders que vostè parlava, per les informacions que ens arriben ens consta que no és el Consell Superior de la Justícia que defineix la representació, que es fa en un nivell més intern i diria que inclús pot intervenir la voluntat política, i en aquest sentit, sí que ens agradaria saber com es

defineix aquesta participació perquè entre altres coses sobta que no hi hagués ningú, cap representant de treball, que pogués defensar les preguntes fetes al torn del treball i que es donessin novament informacions que són inexactes al respecte del treball perquè no hi havia ningú que tingués prou coneixement del que s'estava preguntant.

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar tancant la pregunta.

La Sra. Judith Salazar:

Bé, bàsicament crec que el que volíem saber ja ens ho ha contestat, és a dir, el que ens interessa sobretot és saber que allà faran la feina que toca i deixarem de donar informacions que no siguin exactes.

La Sra. síndica general:

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Perdó... Hi havia una pregunta, o no?

La Sra. síndica general:

Sra. Salazar, vol concretar-li la pregunta...

La Sra. Judith Salazar:

Sí, sí, excusi. Era relativa bàsicament a l'inici de la meva intervenció.

És a dir, vostès qüestionen la voluntat, o no, del poble i el que li vull preguntar directament és si són partidaris a què ho preguntem.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

És que ningú està qüestionant la voluntat del poble. En tot cas, la que parla de la voluntat del poble és vostè. Jo el que li he dit és que evidentment el debat l'hem de tenir tantes vegades com calgui, jo crec que no hem defugit mai aquest debat i de fet jo crec que és bo que en parlem i que puguem expressar els diferents punts de vista des d'una perspectiva divulgativa, didàctica, pedagògica i, per tant, defugint de posicions cridaneres o maximalistes, jo crec que és bo que en parlem, i preguntes com les que vostè formula avui crec que són positives en aquesta direcció, perquè una vegada més també ens dona la possibilitat de posar damunt la taula quin és el posicionament del Govern i de cadascun dels grups parlamentaris però, de la mateixa manera

penso que en les passades eleccions aquest tema -i vostès no van tenir dubtes en aquest sentit-, aquest tema va ser objecte de molt debat, i per tant aquest tema és evident que va condicionar les decisions dels ciutadans i de les ciutadanes a l'hora d'emetre el seu vot.

Per tant, més enllà d'aquest referèndum que vostè reclama, jo crec doncs que amb les decisions que es van adoptar en les passades eleccions generals els ciutadans i les ciutadanes, entre altres qüestions però també sobre aquesta qüestió, van dir quina era la seva opinió i, per tant, vostè que parla de la veu del poble, jo no en parlo, però vostè que en parla hauria de tenir particularment en compte quin va ser el resultat d'aquestes eleccions.

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí.

Pel que fa a la composició de la Delegació vostè ho sap perfectament, -perquè a més a més per la seva anterior experiència professional-, que quan es componen les delegacions que van a defensar determinats informes prop de diferents organismes internacionals en funció de les temàtiques concretes, òbviament no hi pot anar una delegació de deu o quinze persones, normalment són delegacions on hi van dos, tres o quatre persones com a màxim, i en aquestes delegacions doncs s'escullen els representants o els responsables de diferents departaments o institucions que estiguin més directament afectats o més majoritàriament afectats per les preguntes que se'ls formularan. Per tant, evidentment aquí hi havia tota una sèrie de preguntes relacionades amb l'àmbit del dret del treball, però en aquest cas per no fer una delegació massa àmplia, el cap de la delegació que en aquest cas és el director del Departament d'Afers Socials -perquè la gran majoria de les preguntes anaven relacionades amb qüestions de serveis socials- doncs, ell mateix ja va quedar "mandatat" per poder respondre a les preguntes relatives al dret del treball. I de la mateixa manera hi havia un representant de l'Administració de Justícia perquè hi havia tota una sèrie de preguntes relacionades doncs, amb la justícia, amb l'aplicació de la Llei, etc., etc.

Per tant...

La Sra. síndica general:

Li agrairia que acabés Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, acabo Sra. síndica.

I simplement, no m'ha quedat massa clar el que ha dit la Sra. Salazar sobre les directrius polítiques dels batlles... M'ho haurà de precisar perquè no sé pas per on anava.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

La seva quarta repregunta, Sra. Salazar, la vol formular?

La Sra. Judith Salazar:

Més que repregunta formularia una apreciació per al·lusions. Primer, perquè el cap de Govern m'interpel·la amb el tema que li precisi allò del criteri polític i, disculpi'm si no m'he expressat bé, però del que tenim coneixement és que el Consell Superior de la Justícia no intervé en la composició de les delegacions quan es demana a la Justícia, que potser és un criteri que depèn més dels ministeris, doncs dels polítics.

Sí, que per apreciacions voldria dir-li quan vostè em diu que no fem apreciacions cridaneres, li disculparé allò de les apreciacions cridaneres perquè és vostè un home, i vostè mai de la vida podrà saber el que suposa estar embarassat, haver d'enfrontar una decisió d'avortar, haver d'enfrontar-se a estar en condicions que no són les pròpies de la nostra seguretat social i lluny dels teus familiars.

Per tant, com que vostè no podrà comprendre mai, per més que li expliquem les dones l'abast del que estem parlant, li disculpo la ignorància, si m'ho permet, i amb tots els meus respectes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Entenc que per al·lusions demana la paraula, no Sr. Espot...

El Sr. cap de Govern:

Sí bé, penso que és un final una mica desafortunat, no, perquè, és tant com dir doncs que cap home pot debatre ni parlar sobre l'avortament perquè tots som ignorants sobre aquesta matèria. A mi em sembla que no és la millor manera d'aproximar aquest debat ni és la meua concepció del que entenem per igualtat de gènere. Però, en tot cas, cadascú defensa les posicions que defensa.

Només per precisar-li, efectivament el Consell Superior de la Justícia que és l'únic òrgan de Govern de l'Administració de Justícia decideix o en tot cas supervisa i té la facultat de canviar o no canviar els representants de l'Administració de Justícia que formen part d'aquestes delegacions, que vull recordar que no són delegacions del Govern d'Andorra, sinó delegacions que representen el Principat d'Andorra com a país i al conjunt de les seves institucions.

Per tant, és cert que en aquesta temàtica concreta la Sra. Canòlich Mingorance, per usos i costums, ja fa varies ocasions que hi ha participat i per tant, és possible que en aquest cas concret no s'hagi demanat una autorització concreta perquè ja hi havia participat anteriorment i per tant, doncs, a manca d'una instrucció contrària del Consell Superior, doncs, no cal demanar una revàlida, diguem, del seu nomenament, però sí que li confirmo òbviament, que el Govern no decideix qui són els representants de l'Administració de Justícia en aquestes delegacions, ni encara menys els hi diu el què han de dir o deixar de dir. Només faltaria!

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Tornarem a les repreguntes.

Havia començat el Sr. Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, Sr. cap de Govern, no sé si sabré exposar massa bé, però per a nosaltres aquest és un tema que és una mica delicat, i ens deixa una mica perplexes.

I vinc a referir-me a les declaracions de la magistrada, que és una persona amb una trajectòria molt reconeguda i a la qual li tinc força estima i simpatia i té una bona trajectòria, però aquestes declaracions quan es fan en aquest àmbit i es fan aquestes manifestacions, jo entenc perfectament que hi ha una separació de poders, però en aquest moment la imatge que s'ha donat d'Andorra és que semblaria que hi ha delictes que no es persegueixen, perquè l'ordenament jurídic diu el que diu.

Vostè està dient, i m'ha sobtat, si no ho he entès malament, que vostès aportaran les apreciacions escaients prop de l'organisme on es van formular per corregir aquestes paraules.

No sé si aquest és el mecanisme o si el mecanisme... i potser aquí, per desconeixement, no seria... i això és la pregunta que li faig, si és que me l'ha pot contestar, si no hi hauria d'haver una actuació per part de la Fiscalia d'ofici?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Pintat.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí efectivament és un debat delicat. No penso com vostè que sigui un debat perplex. El que em deixa perplex és la seva pregunta, que m'està dient que la Fiscalia ha d'actuar contra la Sra. Mingorance per les manifestacions que va fer aquell dia perquè es va equivocar?

No sé si ho he entès així?

La Sra. síndica general:

Sr. Pintat si vol matisar la pregunta, considerant que és la mateixa pregunta.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, jo el que estic dient, i no sé perquè jo no sóc expert en aquestes matèries jurídiques i vostè sí, i coneix millor aquests procediments que jo, la imatge que es va transmetre és que semblaria, si es fan aquestes declaracions que s'han volgut explicar per part de la CASS i per part del Govern, per dir-ho així clarament, estan formulades per un funcionari que ocupa un càrrec a la justícia.

L'ordenament andorrà diu el que diu, i tots ho sabem. Per tant, crec que això té un nom. Jo no sé si aquí, i per això li faig la pregunta, si hi ha d'haver un tema d'una acció per part de la Fiscalia que és el qui portaria més garanties.

La Sra. síndica general:

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

És que no ho he entès!

En tot cas, intento respondre-li pel que he pogut entendre.

Jo crec que no hem de confondre les coses. És a dir, la Sra. Mingorance, efectivament, va cometre un error. Jo crec que l'error és humà i crec que tampoc no es tracta de què fem un escarni públic cada cop que algú s'equivoca, i cada cop, precisament, doncs, que algú que representa una institució s'equivoca. Es va equivocar, efectivament va donar una informació sobre una qüestió mèdica o relativa a la seguretat

social que no està directament relacionada amb el seu àmbit quotidià de treball. I, per tant, doncs, després es va corregir per part de les institucions pertinents, en aquest cas la Caixa Andorrana de Seguretat Social, es farà la rectificació oportuna i per escrit prop del CEDAW, i crec, doncs, que la polèmica hauria de quedar tancada des d'aquest punt de vista.

Però en tot cas, el que va dir la Sra. Mingorance no és si es persequien o no els fets relacionats amb l'avortament pel fet que estiguin tipificats penalment. El que va dir ella és si es pagava o no per part de la CASS o es reemborsava per part de la CASS, diguem, les interrupcions voluntàries de l'embaràs.

I també és veritat que ella a banda d'això va posar damunt de la taula un altre element que és rellevant i, a més a més, jo també el vaig dir la legislatura passada en ocasió, doncs, d'una pregunta sobre la mateixa temàtica, que penso que també és un element rellevant. Ho dic per determinades explicacions que a vegades es fan a nivell intern o a nivell internacional de quina és la realitat d'Andorra segons la qual, des que es va aprovar el Codi penal vigent de l'any 2005, no s'ha incoat mai cap procés penal contra cap dona per un delicte relacionat amb l'avortament, malgrat efectivament, doncs, el nostre Codi penal estableix tota una sèrie de delictes relacionats amb l'avortament que també concerneixen les dones.

Jo crec que va donar una informació, en aquest cas exacta, perquè en aquest cas sí que és veritat, doncs, que és una informació que estava molt més al seu abast i, per tant, és el que hi ha. Jo crec que en aquest sentit no caldrà cap rectificació i, malgrat doncs, nosaltres tenim tipificats tota una sèrie de delictes relacionats amb l'avortament, també és cert, doncs, que no s'ha incoat cap procés penal per aquest motiu. I penso que també és una informació, doncs, que val la pena facilitar-la, tan a nivell intern com a nivell internacional, sobretot per desvirtuar determinades manifestacions que a vegades es fan que a mi em sembla, doncs, que s'allunyen bastant de quina és la realitat quotidiana del nostre país.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sr. Pintat vol fer la segona repregunta...

El Sr. Josep Pintat:

Sí, més que repregunta, un aclariment.

Miri, jo no faig cap escarni, senzillament s'han produït uns fets que poden prestar a una mala interpretació i l'Estat té els seus mecanismes.

Jo no sé com interpretar-ho més, per això deia si això entrava en aquest àmbit o no. I aquí ho deixo.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

D'acord.

El Sr. cap de Govern:

És que no l'entenc. Vostè hauria de ser una mica més precís, quan vostè diu que l'Estat té els seus mecanismes, què vol dir? I em parla de la Fiscalia. A què es refereix exactament? De veritat que si entengués el que m'està dient, intentaria contestar-li, però no ho entenc Sr. Pintat. Si m'ho precisa una mica més, jo encantat li respondré.

La Sra. síndica general:

Per aclarir la pregunta.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sra. síndica.

Jo Sr. cap de Govern penso que sí que m'entén perfectament, perquè vostè ve d'aquest sector i el coneix perfectament.

Per tant, aquí hi han hagut unes declaracions que poden posar en entredit que aquí la legislació no es compleix, per erronis o no erronis. Per tant, aquí va la pregunta, hi ha d'altres mecanismes, i en aquest cas solen ser les fiscalies que actuen d'ofici. Vostè en té coneixement?

El Sr. cap de Govern:

Ara sí que crec que l'he entès.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Pintat.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Perdoni.

Gràcies Sra. síndica.

El fet que nosaltres tinguem penalitzat l'avortament al nostre país d'acord amb el principi de territorialitat del dret penal, no vol dir que obligatòriament s'hagin d'haver incoat processos penals per fets comesos aquí a Andorra, perquè pot ser, evidentment, i és una evidència que hi ha

ciutadanes d'Andorra, doncs, que han hagut de sotmetre's a un avortament, però això no vol dir que s'hi hagin hagut de sotmetre al nostre país, sinó que, normalment el que fan és marxar a fora del nostre país. I per tant, des d'aquest punt de vista és normal que si els fets s'esdevenen d'aquesta manera, no s'incoï cap procés penal al nostre país.

Si vostè el que està suggerint és que s'estan practicant avortaments aquí a Andorra i la Fiscalia no està actuant i hauria d'actuar d'ofici? Jo això no ho crec o en tot cas, ja li dic ara, que no en tinc cap mena de constància.

Jo no crec que s'estiguin practicant avortaments al nostre país. Òbviament si se m'estiguessin practicant i la Fiscalia General en tingués constància, òbviament, hauria d'actuar d'ofici, perquè està sotmesa a la llei i, a més a més, és la garant del principi de legalitat, i si no ho fa, doncs, és perquè no deu haver tingut constància de què s'hagi practicat cap avortament al nostre país.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Reprement les paraules del cap de Govern, m'agradaria saber què és el que ens permetrà avançar en aquest dret universal, Sr. cap de Govern? M'agradaria saber-ho en nom de totes les dones i de tots els homes d'aquest país. Què és el que ens permetrà avançar en obtenir aquest dret universal?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

Celebro Sra. Vela que digui en nom de les dones i dels homes diferint una mica del criteri de la seva companya de bancada, perquè efectivament també em sento responsable d'aquesta problemàtica encara que no sigui una dona.

Miri, la implantació del Servei d'Atenció Integral a les Dones jo crec que ja és un pas endavant molt significatiu, i suposarà precisament que errors o confusions com les que han tingut lloc ara, respecte

de la qüestió del reemborsament de la CASS, deixin d'existir o, en tot cas, les minimitzem al màxim. Perquè el que volem fer nosaltres és un servei unificat amb atenció mèdica, amb atenció psicològica, amb atenció social i amb atenció jurídica on puguin anar totes les dones i tots els homes, Sra. Salazar si cal, del nostre país per obtenir informació clara i protocol·litzada sobre els seus drets i els seus deures, no només en relació amb la interrupció voluntària de l'embaràs sinó sobre altres temàtiques relacionades amb la salut sexual i reproductiva, amb el fet, doncs, que, per exemple, perquè també pot passar, que una dona estigui embarassada, no vulgui avortar i vulgui donar, per exemple, aquest fill en adopció. Doncs, també pot ser una de les finalitats d'aquest servei, o fins i tot donar suport psicològic a les parelles que tenen fracassos reiterats en processos de reproducció assistida.

Per tant, jo crec que aquest servei avui en dia que no existeix al nostre país és una necessitat, i l'hem de tirar endavant.

I efectivament, jo crec que suposarà un pas endavant molt significatiu, per la qüestió que ens ocupa ara particular, que és la de les dones que volen interrompre voluntàriament el seu embaràs. Jo crec que poder anar a un lloc on hi hagi un professional mèdic, si la dona està determinada a avortar, que li pugui dir o que la pugui acompanyar facilitant-li les dades de contacte de llocs on se'ls hi pugui practicar l'avortament amb condicions de seguretat i amb condicions de dignitat, jo crec que és un avenç molt significatiu.

I això no vol dir que entre tots, amb la calma, defugint de la controvèrsia política, perquè és una qüestió molt seriosa, puguem explorar tranquil·lament, parlant amb tots els nostres interlocutors, amb les nostres institucions, d'altres possibilitats que ens permetin anar, fins i tot, una mica més enllà d'això.

Però entre el que tenim ara i el que proposem nosaltres...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Espot.

El Sr. Xavier Espot:

... ja hi ha un pas endavant significatiu.

I a mi em sembla que titllar d'hipocresia aquest servei, quan suposa aquest avenç significatiu, simplement perquè el defensa o el proposa una altra formació política, a mi em sembla, doncs, que en una qüestió tan delicada, efectivament, doncs, a mi em sembla que no és massa responsable.

Per tant, jo avui apel·lo, una vegada més, a què puguem treballar conjuntament aquesta qüestió. És un tema molt delicat, efectivament, és un tema que té moltes més implicacions que només els drets de les dones, i vostès ho saben, ho saben perfectament. I si no fos el cas, ho ha dit abans la Sra. Salazar, segurament l'any 2009 s'hagués adoptat una decisió diferent de la que es va adoptar, vostès saben que és una qüestió que transcendeix, diguem, aquesta problemàtica específica...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Espot.

El Sr. Xavier Espot:

...i, per tant, doncs, jo crec que vostès, com a principal partit de l'oposició, és molt bo que puguin treballar conjuntament amb nosaltres en la recerca de solucions, ja dic, en la recerca d'aquest doble objectiu: manteniment del nostre règim institucional i avançament en el reconeixement dels drets de les dones.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sra. Vela, la seva segona pregunta.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

I aquest servei que parlem quan estarà en funcionament? Teniu ja, perquè em sembla recordar que en algun mitjà escrit de comunicació es va dir que calien una sèrie d'informes jurídics, volia saber si aquests informes ja es tenen? I sobretot quan aquest servei podrà començar a donar-se al nostre país?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Precisament li agraeixo la seva pregunta, precisament l'últim element que ens manca, doncs, és acabar d'afinar aquest informe jurídic per poder, evidentment, que els professionals que formin part d'aquest servei estiguin perfectament coberts des de la perspectiva de la informació que poden facilitar i de com han d'actuar. Per la resta ja està tot planificat, configurat, protocol·litzat, i per tant,

doncs, creiem que en les properes setmanes estarem en disposició de poder tirar endavant aquest nou servei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sr. Font.

El Sr. Jordi Font:

Sí, gràcies.

Voldria demanar una precisió al Sr. cap de Govern directament perquè ha sigut ell qui ho ha mencionat. Ens ha dit vostè que se sentia molt còmode amb la posició que tenen vostès al respecte de la interrupció voluntària de l'embaràs, perquè s'han presentat en unes eleccions, les han guanyat i com que les han guanyat, doncs, és aquest posicionament que els hi marca el full de ruta. Això seria molt exacte si vostè hagués obtingut la majoria absoluta, però jo li voldria recordar que vostè està governant gràcies a una coalició de partits i que dintre d'aquesta coalició, alguns d'ells, es van presentar conjuntament amb nosaltres i tenien un altre posicionament al respecte.

Només li voldria demanar, si això s'ha tingut en compte al moment de fer l'acord de Govern i es va decidir de comú acord d'aparcar-ho, perquè jo sé pertinentment que gent de la que està avui en dia assentada, no a la vostra bancada, al vostre grup parlamentari, perquè això de bancada no m'agrada gens, doncs, no compartien exactament el mateix posicionament.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

Si em permet Sr. Font, jo aquest argument també li puc capgirar, perquè dins de l'oposició, també hi ha una part important d'aquesta oposició, que defensava, diguem o en tot cas, que sostenia un posicionament molt clar al tomb de l'avortament.

Per tant, miri, és que no m'agrada tampoc entrar massa en aquest exercici, i hi he entrat perquè la Sra. Salazar ha parlat de la veu del poble, però en tot cas, jo crec, doncs, que l'aritmètica parlamentària és la que és, i jo crec que en tot cas, jo no sé el que van decidir els ciutadans de les passades eleccions

generals respecte d'aquesta qüestió. Però que en tot cas, per la composició d'aquest arc parlamentari, estan més aviat a favor de solucions de compromís que no vagin ni a un extrem ni a l'altre, jo crec que en aquest sentit podem dir, doncs, que el posicionament dels ciutadans va anar per aquesta direcció.

I és per aquest motiu que jo... vostè ha parlat de si em sentia còmode. Miri, jo ho he dit i no ho he amagat mai, des d'un punt de vista de convicció personal, evidentment, jo estic d'acord amb la despenalització de l'avortament en els tres supòsits bàsics i, evidentment, una gran part, no ho sé, perquè tampoc no ho hem demanat o, en tot cas, ara no li sabria dir, però segurament hi ha una part significativa dels membres del Govern o dels grups parlamentaris que donen suport al Govern, que també des d'un punt de vista de convicció personal, poden estar d'acord amb la despenalització de l'avortament en els tres supòsits bàsics.

Però, repeteixo, hi ha altres paràmetres a tenir en compte, que com a mínim mereixen prudència i reflexió, i que no es resoldran per la via d'un referèndum. Perquè evidentment, un referèndum ens permetrà conèixer de forma precisa quina és l'opinió dels ciutadans i de les ciutadanes sobre aquesta qüestió concreta. Però, aquesta qüestió concreta s'ha d'englobar o s'ha de contextualitzar amb totes les altres problemàtiques o qüestions que pot comportar aquesta despenalització per la via directa de l'avortament.

Per tant, com que des del Govern i com que des dels grups parlamentaris que li donen suport estem a favor d'avançar en el reconeixement dels drets de les dones, però no volem posar en perill el nostre règim institucional que tants avantatges ens ha donat, ens dona i ens continuarà donant, creiem, doncs, que hem de trobar solucions de compromís i en això estem treballant. I és en aquesta dinàmica i és en aquest terreny que ens sentim còmodes per reprendre l'expressió que vostè ha formulat.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sr. Font, vol fer la segona pregunta?

El Sr. Jordi Font:

Sí, gràcies.

Bé, sàpiga que jo em trobo còmode amb tots els posicionaments, inclús amb aquest seu, perquè entenc que és un posicionament intermedi.

I ara la meva segona pregunta va en el sentit, ja que vostè ha manifestat el seu posicionament personal i que li agraeixo l'acte de sinceritat que acaba de fer aquí davant d'aquesta Cambra, i que sabem que aquesta sinceritat si l'expresséssim, potser ha dit i inclús ha intuït, que podria ser majoritària aquí, però que no seria prudent, perquè arriscaria de fer malbé algunes altres qüestions institucionals del país, que jo també defenso a fons, jo li voldria dir, aquesta solució intermèdia que vostès proposen d'aquest organisme per regular i per ajudar a la dona a progressar cap a una major llibertat, s'hi senten còmodes aquestes institucions que sembla que veten la solució que seria la ideal, o els ho han consultat, almenys?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Jo li agraeixo la seva pregunta, perquè també em permet aclarir una qüestió, doncs, de la qual se n'ha fet molt ressò i se'n va fer molt ressò durant la campanya electoral.

Aquí no hi ha institucions que vetin. Jo crec, i vostè segurament es referia al Copríncep Episcopal. Jo crec que el Copríncep Episcopal ha estat sempre molt clar en aquest àmbit. Ell ha dit quin és el seu posicionament o, en tot cas, podem intuir tots quin és el seu posicionament com a membre de la jerarquia de l'església catòlica, crec que la doctrina catòlica no deixa dubtes al tomb d'aquesta qüestió, però ell també sempre ha dit que al final, qui ha de proveir i qui ha de decidir són els ciutadans i les ciutadanes d'Andorra.

Per tant, jo crec que aquí ningú posa vetos. Ara, òbviament, en una qüestió delicada com aquesta i en un àmbit on, evidentment, hem de trobar un encaix que permeti la compatibilització entre la figura de copríncep i, per tant, de cap d'Estat del nostre país, i la figura indissociable de Bisbe d'Urgell i, per tant, de membre de l'església catòlica, òbviament, quan volem avançar o volem aprofundir en una solució concreta que pot impactar en aquesta qüestió, és molt normal que jo la consulti. No perquè ell hagi de vetar res, sinó perquè és la meva obligació com a cap de Govern d'informar els Coprínceps, de la mateixa manera que també ho vaig fer al Copríncep Francès quan ens va visitar aquí al nostre país, d'aquells

avenços i d'aquelles qüestions cabdals que volem tirar endavant...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Simplement això.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Jo volia comentar un parell de coses abans de posar una repregunta. Aniré ràpid.

Una, ja que a la Sra. Salazar se li han acabat els seus torns d'intervenció en relació a la seva interpel·lació quan li feia que deia que un home no pot entendre mai el que suposa un avortament. I vostè ho ha agafat en un sentit que crec que és del tot equivocat. Els homes podem empatitzar més o menys, en el seu cas segurament no és tant com en el cas d'altres en aquesta situació, però mal ens pesi, mai no podrem arribar a entendre-ho.

Després, penso que cal dir que convindrem tots la gravetat de la situació que ha originat la pregunta d'avui. El fet que una magistrada vagi amb un organisme com és el CEDAW sense informació suficient al respecte, penso que situa el país en una molt mala posició amb els contextos internacionals.

I la pregunta que li volia fer que li feia la Sra. Salazar, però li vull fer de manera més concreta vist que vostè utilitza molts eufemismes, és si el Govern estaria d'acord a fer una consulta, perquè aquí tothom es vol atribuir la veu del poble, tothom suma percentatges de vot, qui estava a favor o no estava. El Sr. Gallardo, per exemple, estava d'acord en fer una consulta i el vaig interpel·lar el dia del debat a la televisió pública on estava assentat al seu costat al respecte, però en comptes de comptar aquí qui representa a qui, i qui porta més vots o qui té menys vots, si realment volem escoltar el poble, si realment aquesta és la intenció, fem una consulta. I li demano Sr. cap de Govern si estaria disposat, si està d'acord, a fer una consulta i així sortim de dubtes de saber què és el que realment pensa el poble.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Miri, el Govern està en la dinàmica de trobar solucions i encaixos...

Em permet que li contesti?

Ha fet una repregunta... És clar, si tot just començo a contestar-li i ja comença a aixecar les mans...

El Govern està en la dinàmica de trobar solucions i encaixos a una problemàtica real que tenim avui damunt la taula. Fer una consulta no és la solució, en tot cas pot ser un mitjà per conèixer millor l'opinió dels ciutadans o de les ciutadanes, però com que sabem -perquè jo crec que això és inapel·lable pel resultat de les eleccions- que com a mínim... ja li dic, ja li concedeixo, com a mínim la majoria dels ciutadans d'Andorra estan en la dinàmica d'avançar en el reconeixement dels drets de les dones -i ja no li parlo de la implicació institucional, li parlo només d'aquest element concret- com que sabem això, jo crec que la nostra obligació és acomplir el nostre programa electoral que anava precisament en aquesta direcció i ja començar a treballar en aquest Servei d'atenció integral a les dones.

I repeteixo, això no té perquè ser el final del camí, no ho hem dit mai. És a dir, si podem trobar altres solucions, explorar altres composicions que permetin avançar encara més i mantenir i respectar el nostre règim institucional, ens hi esforçarem tant com calgui, i això sí que són solucions a les problemàtiques. La consulta, que a priori no estic pas en contra però, a priori també li dic que no és cap solució, en tot cas és posposar el problema, o posposar la recerca de solucions al problema, jo crec doncs que és menys efectiva si em permet que allò que estem fent que són passos concrets avançant en la direcció en la qual ens vam comprometre.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sí, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Jo crec, Sr. Espot, que els ciutadans saben perfectament el que voten en una consulta. Per tant, intentar extrapol·lar el resultat electoral a cada una de

les propostes que cada un tenim en el programa electoral, és evident, una falsedat. No es pot fer aquest exercici.

Vostès els van votar per una sèrie de qüestions: fiscals, econòmiques... de tot tipus, i nosaltres per altres. No es pot agafar aquí que en cada una de les decisions vostè té el 35%, nosaltres tenim el 31, els altres tenen el 12... Això és un error. L'única manera... Si volem un veritable debat sobre una qüestió és preguntar-la clar i directament als ciutadans, i vostè m'està dient que no és una solució perquè els ciutadans, segons les seves paraules són "tontos" i no saben el que votarien i s'haurien d'atendre a les conseqüències...

La Sra. sàndica general:

Formuli la pregunta Sr. López.

El Sr. Pere López:

Preguntem-ho clar i directe. I a més hi havia partits que estan a la coalició de Govern que penso que és important que donaven suport clarament, com a mínim, a fer una consulta i a escoltar el poble. Per tant, no pressuposem que el ciutadà no sap assumir les conseqüències, no pressuposem que el ciutadà no sap el que vota. Li torno a demanar i no em contesti amb altres consideracions, si el Govern està d'acord a començar a parlar, a iniciar una sèrie de converses per organitzar una consulta sobre la qüestió de despenalització de l'avortament?

Gràcies Sra. sàndica.

La Sra. sàndica general:

Gràcies.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí. Si em permet Sr. López vostè no marca l'agenda política d'aquest país. El dia que vostè sigui cap de Govern, si algun dia ho és, la marcarà.

El Govern està compromès en la implementació...

Escolti'm Sr. López!

El Govern està compromès en la implementació amb els seus propis termes del programa de Govern que és el seu compromís electoral, i aquest programa de Govern que és el resultat de la fusió de tres programes electorals que en alguns aspectes, particularment en aquest, hi havia disparitat però en els quals vam trobar una solució de compromís, no contempla la celebració d'aquest referèndum.

Per tant vostè, si em permet, fiscalitzi i pregunti'm sobre el grau d'acompliment d'aquest programa de Govern i no sobre propostes electorals que no formen part d'aquest programa de Govern i encara menys si són propostes electorals que vénen de la seva formació política, perquè si fos el cas vostè estaria governant i no és el cas.

Gràcies Sra. sàndica.

La Sra. sàndica general:

Gràcies.

Algú més...

Sra. López.

La Sra. Eva López:

Gràcies Sra. sàndica.

Jo em sento directament al·ludida per les paraules del Sr. Font, i en aquest sentit m'he de manifestar. No puc estar més d'acord amb el cap de Govern pel fet que jo també he manifestat públicament que estic totalment a favor de la despenalització dels tres supòsits bàsics de l'avortament, però actualment estem treballant de manera conjunta per tal de trobar, tal i com ha dit el Sr. cap de Govern novament, per tal de trobar un encaix i un punt de trobada i no posar en dubte, o posar en perill, les nostres institucions.

En aquest sentit jo també em manifesto i, com he dit, estic plenament d'acord amb el cap de Govern.

Moltes gràcies Sra. sàndica.

La Sra. sàndica general:

No vol formular repregunta...

La Sra. Eva López:

No desitjo formular cap repregunta.

Gràcies.

(La Sra. sàndica general deixa la sala)

La Sra. subsàndica general:

Doncs, passem a la pregunta número 7.

7- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 25 d'octubre del 2019, relativa a la modificació i al desenvolupament reglat de la Llei de la Funció Pública.

Fou registrada amb el número 925 i s'ha publicat en el Butlletí número 69/2019, del 28 d'octubre.

Exposa la pregunta la Sra. Susanna Vela Palomares.

La Sra. Susanna Vela Palomares:

Gràcies Sra. subsíndica.

Vist que el Tribunal Constitucional va declarar, el 16 de maig passat, nuls els articles 11.4 i 72 de la Llei de Funció Pública aprovada el 17 de gener del 2019 per inconstitucionals en preveure una regulació per via reglamentària que s'havia de fixar per llei.

Vist que aquesta llei preveu un considerable desenvolupament reglamentari.

Es demana: quin és el calendari previst per modificar els articles declarats nuls? Quin és el calendari per desenvolupar els diferents reglaments de la llei? Quantes reunions s'han fet amb els sindicats per tractar específicament aquest desenvolupament?

Moltes gràcies.

La Sra. subsíndica general:

Respon pel Govern la Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. subsíndica.

Doncs, com ja sabrà vostè, el disseny d'un calendari de modificació de la Llei en aquest cas està afectat per diferents aspectes que m'agradaria poder comentar.

Primerament, perquè una de les voluntats del ministeri que presideixo era recuperar el diàleg amb els sindicats per tal de poder treballar sense tensions la modificació d'aquests dos articles i segurament alguna altra qüestió. Això significava que des del primer dia doncs em vaig posar disposada a tractar tots aquells temes, més enllà de la llei, que els hi preocupés i ja sabem en general que no són pocs. Aquesta feina doncs, no es fa marcant un calendari tancat sinó obert i flexible i de fet així està sent i així estem treballant. De fet, podré explicar una miqueta més en relació a les preguntes que ha efectuat a continuació com estem efectuant això.

En relació a la feina dels sindicats, en relació a aquesta llei i els reglaments paral·lelament, l'equip del Ministeri de Funció Pública estem recollint totes aquelles qüestions que són de difícil implementació ja que la llei està en vigor i dia a dia ens està fent retrobar algunes qüestions que necessiten segurament donar-li alguna altra perspectiva.

Hem trobat algunes contradiccions dins del text i també algunes qüestions que són difícils quan les

estem treballant. Aquestes qüestions ens agradaria poder-les incloure en la proposta de modificació que tindrà ocasió també de poder explicar-los-hi amb detall en el seu moment a la comissió legislativa quan correspongui.

I en tercer lloc també, aquest calendari estaria marcat pel fet de què hem de tenir en compte una visió molt més global i una nova perspectiva en relació al tractament d'aquesta llei. Com sabrà, el ministeri també és de Funció Pública i Simplificació Administrativa, una simplificació que aquest Govern estem decidits a tirar endavant. Aquesta simplificació de tràmits, l'elaboració de processos automatitzables, la digitalització i la modernització tecnològica de l'Administració no es pot dur a terme sense tenir en compte totes les persones que hi treballen i que la formen. Això vol dir que treballarem també conjuntament aquesta visió global de l'Administració amb aquests òrgans de representació dels treballadors públics que, també tal com preveu la mateixa llei, i que s'especifica que segurament serà un d'aquests articles que tenim i que hem parlat varies vegades també en diferents ocasions, aquest article que també modifica el Constitucional que ha declarat nul, que seria el Consell Tècnic d'Organització i Gestió i que també tindria molt a dir en la gestió de la planificació dels recursos humans però sempre des d'una perspectiva molt més global.

Gràcies Sra. subsíndica.

(La Sra. síndica general s'ha reincorporat a la sala)

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Per la rèplica, Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

El 20 de juny passat, en una sessió de control la meua companya, consellera Judith Salazar, va formular una pregunta oral respecte a la modificació de la Llei de la Funció Pública després de la sentència del Tribunal Constitucional.

En aquella sessió la ministra, vostè ministra de Funció Pública, va manifestar el que acaba de dir ara que volia establir un nou diàleg amb el sindicat que tingués en compte la feina feta i que reconsiderés quines parts podien millorar el text amb una visió de futur, i anar molt més enllà del que es va discutir en l'anterior legislatura.

A la premsa ja havia declarat que amb la sentència tenien una molt bona oportunitat per posar en comú tot el que havien reclamat les parts implicades

perquè s'obris aquest diàleg i que hi havia coses per millorar la llei, i avui també ho ha reconegut.

A la sessió de control del juny, no va quedar massa clar si l'Executiu preveia modificar únicament els articles suspesos pel Tribunal Constitucional o fer una reforma més àmplia i profunda de la llei. Tampoc va quedar clar el termini que Govern es donava per fer aquest treball.

El que sí que va quedar clar era que el diàleg que seria el mètode de treball que desenvoluparien des del seu ministeri per arribar a un acord amb les parts implicades.

I el dia abans, en una primera reunió que va fer amb el Sindicat del Personal Adscrit a l'Administració General ja es va parlar d'aquest diàleg, es va parlar de poder negociar tots els canvis sense haver-hi cap línia vermella, i posava en valor la predisposició de treballar conjuntament no només en la modificació de la llei, sinó amb el desenvolupament dels reglaments.

En aquesta reunió la ministra va reconèixer que sense la participació dels sindicats no es podria assumir la modificació legislativa ni tampoc el desenvolupament reglamentari. I va manifestar també que s'havien establert reunions setmanals i lectures de la llei des del principi.

Atenent l'exposat, el Govern ja sap a què està disposat a observar de les modificacions que els sindicats han demanat de modificar la llei? És a dir, què comparteix amb el sindicat que hauria d'haver plantejat ja fa dies. És a dir, què és el què Govern està disposat a modificar d'aquesta llei?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Per la dúplica, Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. síndica.

Si em permet la Sra. Vela, continuaré amb part de les preguntes, a vegades això del timing és difícil en les sessions de control, i donaria una mica més d'explicació en relació a les tres preguntes originals i afegiré aquesta que ara ens comentava.

És evident que a part d'aquest diàleg hem de marcar un calendari per poder continuar presentant finalment un text que doni resposta a totes aquestes qüestions que estem treballant.

És veritat que en relació a aquest text, també els mateixos sindicats com hem parlat necessiten de què ja a hores d'ara puguem començar a tenir un

contingut més formalitzat de tot allò que podríem presentar en aquesta modificació, i és quelcom que per la meua voluntat si pogués ser, doncs m'agradaria poder discutir amb la Comissió Legislativa segurament a principis del pròxim any si el treball amb els sindicats continua sent doncs com està fins ara i començar a avançar en aquesta qüestió.

En relació als reglaments que desenvolupen la llei, ja ho vaig mencionar amb anterioritat, sí dir-li que no hem parlat en cap cas de cap tipus de reglament encara en cap de les reunions, en cap dels sindicats amb els quals m'he trobat, sinó que sí que hem parlat de qüestions més genèriques i globals, i com ja li he comentat, que encara no s'han perfilat dins d'un text.

Molts d'aquests textos, bé dels reglaments, que no són pocs perquè hi ha desglossament important, reglament de la comissió de personal, reglament de sistemes de compensació i de regulació del complement de responsabilitat, reglament de sistemes de selecció i mobilitat del personal de l'Administració general, reglament de permisos administratius, reglament de la carrera professional horitzontal i de l'avaluació de l'acompliment. Com afecta això en la formació professional de l'Administració que també va reglamentat? El reglament d'aquest comitè tècnic d'organització i gestió que d'aquest sí que hem parlat perquè està molt vinculat amb la modificació d'un dels articles del Constitucional, així com altres modificacions d'altres textos reglamentaris que podrien afectar, com del comitè mèdic o alguns altres.

Com veu no és evident però sí que és cert que d'alguns d'aquests textos hi ha esborranys anteriors i també actualment de l'anterior llei, doncs ja hi havia una definició que tampoc no s'havia canviat en algunes qüestions amb la nova llei i per tant anem treballant amb això, però sí que s'han d'adequar tots amb aquesta nova llei.

Nosaltres amb el treball de les reunions que hem tingut, que no han estat poques des del principi, des del mes de juny, doncs he pogut trobar-me amb tots els sindicats...

La Sra. síndica general:

Hauríeu d'anar acabant perquè el temps de dúplica se li esgota.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. síndica.

Únicament afegir que sí que hem tingut reunions mensuals, que m'he trobat amb tots. Demà mateix em torno a trobar també amb la nova junta del

sindicat d'educació, i que esperem que a partir de la propera reunió on ja entre ells mateixos s'han posat d'acord per poder treballar plegats, doncs podrem continuar elaborant més d'aquesta qüestió.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Pallarés.

Entrem en el temps de repreguntes, Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Referent als reglaments, la llei deia que donava un termini de sis mesos per aprovar els reglaments. És evident que han passat aquests sis mesos i no tenim cap reglament, sigui per un motiu o un altre.

A mi em preocupen especialment dos reglaments, la redacció dels quals va ser adjudicada a l'abril del 2019, que era el reglament per regular la carrera professional horitzontal i l'avaluació de l'acompliment. Es va adjudicar de forma directa a l'empresa Deloitte Andorra per una quantitat de 104.000 euros.

Aquest treball teòricament havia d'estar tancat a 30 de setembre.

M'agradaria saber si aquests reglaments estan lliurats? Si aquests reglaments ja s'han pogut començar a treballar amb els sindicats? I bé, a menys d'aquests dos reglaments que semblava que tenien molt més temps d'execució, si podem comptar amb aquests reglaments i saber quins principals punts són els que s'han desenvolupat o es desenvolupen?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. síndica.

Doncs amb aquesta companyia, que és veritat que tenia això adjudicat, vam revisar primerament des del departament, des del ministeri el treball que s'havia efectuat, vam tenir una primera reunió amb ells per poder perfilar algunes de les qüestions del treball que s'havia fet. Avui mateix he hagut de canviar la reunió que teníem de treball conjuntament amb aquesta empresa, amb Deloitte per treballar avui i demà en relació a una proposta que no únicament és la redacció d'un reglament, sinó que es basa en una proposta de carrera horitzontal amb uns estudis que s'acompanyen, i que

per tant, tal i com em vaig comprometre també doncs amb el sindicat de l'Administració, i que els hi havia dit que estàvem revisant aquest treball, vam precisament marcar la propera reunió a posteriori d'aquesta trobada amb Deloitte per poder comentar algunes qüestions d'aquest contingut.

Doncs comprendrà també la consellera que nosaltres com és evident, és un treball que s'està efectuant i que no està tancat i que és evident que hi ha una proposta, però que aquesta proposta doncs també la comentarem amb els treballadors públics abans de poder presentar un text reglamentari que ho tanqui.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Pallarés.

Segona repregunta, Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Entenem la dificultat dels treballs, que entenc que no són fàcils, m'agradaria saber si es demana aquesta col·laboració als sindicats, s'ha previst fer que d'alguna manera els representants sindicals tinguin el temps suficient per poder participar a la discussió de tota aquesta reglamentació? Atenent la dificultat, sabent que malgrat s'hagi donat el treball només de dos reglaments a una empresa privada i encara no ho tinguem, m'agradaria saber com han previst perquè els sindicats puguin treballar amb igualtat de condicions? Se'ls pensa alliberar dels seus llocs de treball, dels seus horaris laborals? Comptaran amb un assessorament jurídic perquè vista la dificultat de fer tot aquest tipus de reglament i tot el temps que s'està prenent el Govern per fer-ho, m'agradaria saber si el sindicat, que és la part important implicada en aquest treball gaudirà d'igualtat de condicions per fer el treball de la millor manera possible?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. síndica.

En relació amb el treball que hem estat efectuant amb els sindicats, comentar que a priori que les primeres reunions que nosaltres hem tingut, més que de treball va ser de posar-me a disposició amb tot allò que volguessin contractar.

És cert que el sindicat de l'Administració general, el SIPAG, des del primer moment va voler poder establir un calendari de treball que fos continu i així ho vam fer. Quan acabem una reunió marquem el dia per la següent i també s'ha començat a marcar un ordre del dia en el qual a vegades no és únicament la llei sinó qüestions d'actualitat o internes de l'Administració.

Amb els altres sindicats dels cossos especials o per exemple amb el sindicat d'educació, que com sap ha canviat la junta i demà tindrà l'ocasió també de poder parlar amb ells, doncs sí que és cert que també cadascú ha pogut expressar la seva situació tant a mi com als ministres corresponents en relació a qüestions més concretes dels seus cossos.

Ara arriba el moment en què puguem començar a treballar d'una forma plegada el text de la llei, que evidentment a tots els interessa i els hi preocupa.

He d'agrair la voluntat que han tingut entre ells mateixos per posar-se d'acord perquè l'última reunió fins i tot que vam poder tenir, i penso i em consta que segurament la propera marcada dins d'aquest ordre de calendari de reunions amb el SIPAG, doncs s'han afegit els sindicats dels cossos de la policia. Penso que la voluntat és que el cos d'educació també s'hi pugui afegir, i d'aquesta manera poder treballar aquests reglaments i també el text de la llei. Esperem també igualment presentar-lo a tots si no és de forma conjunta, amb aquells que s'afegeixin de forma particular.

Igualment, en relació a aquest reglament de la carrera professional, poder explicar que el compromís és que puguem un cop ens expliquin, puguem valorar demà aquest treball i com s'estava avaluant, poder presentar aquesta proposta. Doncs evidentment amb el conjunt del Govern poder-lo compartir amb ells i treballar-lo de forma plegada.

L'empresa ja sap que ha d'incloure unes sessions de treball i fer aquesta presentació conjuntament amb ells. Per tant, sí que és cert i ara ho comentava vostè, que no m'han demanat tenir un assessorament jurídic que els acompanyi en això, però sí que és veritat que he posat a disposició que la mateixa empresa que va ser donat aquest concurs, expressi i pugui treballar...

La Sra. sàndica general:

Hauria d'anar acabant Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí, seré breu Sra. sàndica.

...pugui treballar conjuntament amb ells el contingut i poder fer les aportacions que considerin necessàries.

En relació al temps que ells necessitin també és una qüestió que de moment no s'ha establert en el calendari, però que la tenim damunt de la taula i que evidentment intentarem que es tingui la major facilitat possible i disponibilitat de tots aquells que hi vulguin participar per poder avançar en aquesta qüestió.

Gràcies Sra. sàndica.

La Sra. sàndica general:

Gràcies Sra. Pallarés.

Sra. Vela vol fer una pregunta més...

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. sàndica.

Bé, potser no és una pregunta.

En qualsevol cas agrair les explicacions de la ministra i que tant aviat tingui aquest calendari de treball establert, ens agradaria que ho poguéssim compartir amb tots els consellers i conselleres generals per valorar. És a dir com aquesta feina s'està fent i tenir si més no un document per poder fer un seguiment més acurat des del Consell i evidentment també poder-ho participar amb els sindicats i les parts implicades.

Gràcies Sra. sàndica.

La Sra. sàndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sra. Pallarés si vol fer alguna precisió...

Sí.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí, gràcies Sra. sàndica.

Evidentment la modificació d'aquest text, tant el legislatiu com el desplegament reglamentari doncs tindrem temps de poder-ne parlar en comissió legislativa i de fet, m'agradaria poder-ho fer en el moment en què sigui possible, tant per presentar les línies del ministeri en aquesta qüestió com també com podem afegir aquests canvis, abans d'entrar res a tràmit, doncs les aportacions que puguin fer els consellers generals.

Gràcies Sra. sàndica.

La Sra. sàndica general:

Gràcies Sra. Pallarés.

Sr. López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Sra. Pallarés, tinc una intuïció, potser m'equivoco, potser vostè em corregirà, que abans del dia 15 de desembre no veurem res de substancial, ni el projecte de llei, ni els reglaments més importants. Potser m'equivoco, però en tot cas, els treballadors públics ja saben el que els hi pot esperar si mai la meva intuïció, que a hores d'ara és una intuïció, s'acaba complint.

La pregunta que li volia fer és en relació al recurs que vam presentar al Tribunal Constitucional, vostè i jo i d'altres consellers conjuntament i que vam signar, i que va estar redactat també per una consellera general que també compartia el seu fonament. En relació de si vostè segueix pensant que tots aquells articles que vam recórrer conjuntament, segueixen sent inconstitucionals o com a mínim ofereixen molts dubtes o segueix pensant que han de ser modificats. Tots aquells problemes que hi veia amb el recurs que vam presentar conjuntament, si encara continua pensant que aquesta reforma que vostè impulsa també ha d'incloure tots aquests aspectes?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. síndica.

Com sempre Sr. López, vostè com que només calcula amb un procediment electoralista, doncs ja posant data que és el 15 de desembre, com si el meu treball depengués actualment de tot això. Però bé, com ja sabem com calcula els seus terminis, jo calcularé els terminis segons el treball com li he dit d'un principi que estem fent amb els sindicats, i com estem evolucionant amb aquesta feina.

Penso que en relació a la sentència del Constitucional, la sentència està emesa, hi ha un redactat que ja s'exposa, una voluntat i això es complirà, tal i com va marcar el Constitucional perquè és el que correspon fer i no serà d'una altra manera.

En relació d'anar més enllà amb altres aspectes de la llei, és cert que estem parlant de moltíssimes qüestions, i també és cert que hi ha alguns aspectes que quan hem tingut l'ocasió de parlar amb els treballadors públics, doncs resulta que es va modificar amb qüestions d'esmenes, d'altres que

podríem anar-hi més enllà, i que hi ha una voluntat de trobar...

Sí, li interessa... gràcies.

Doncs que hi ha una voluntat de trobar aquests punts entremitjos abans del 15 de desembre segurament pel que és la qüestió del reglament perquè com acabo d'expressar, avui mateix he hagut de canviar una reunió amb aquesta empresa i demà continuarem treballant, i m'he compromès abans del 15 de desembre, tenim marcada una reunió amb els sindicats per poder parlar d'aquestes qüestions. Si tenim un acord, si podem treballar conjuntament, doncs potser sí que abans del 15 de desembre resulta que vostè té una bona notícia. Que no ens posem d'acord i que tenim de continuar treballant, doncs segurament arribarem a Nadal i aquest reglament no estarà fet, sent conscient que no compleix amb els terminis que estaven marcats en la llei, perquè és veritat, però esperem poder accelerar aquesta qüestió.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Pallarés.

Si no hi ha cap més intervenció, s'aixeca la sessió i que tingueu molt bona tarda.

S'aixeca la sessió.

(Són les 14.03h)

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 7 de novembre del 2019

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 30 d'octubre del 2019, relativa a les **declaracions efectuades pel cap de Govern sobre els candidats a cònsols**, (Reg. Núm. 953).

2- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud, consellera general del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, per escrit de data 5 de novembre del 2019, relativa a la **situació del Cedre i sobre el nou model d'atenció centrada en la persona**, (Reg. Núm. 978).

3- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 16 d'octubre del 2019, relativa al **seguiment de l'evolució de BPA**, (Reg. Núm. 908).

4- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 22 d'octubre del 2019, relativa al **conveni de col·laboració entre el Govern i la Cambra de Comerç sobre el projecte de l'aeroport a Andorra**, (Reg. Núm. 916).

5- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 23 d'octubre del 2019, relativa a les **tarifes de FEDA i Andorra Telecom**, (Reg. Núm. 918).

6- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 24 d'octubre del 2019, relativa a la **presentació del quart informe periòdic d'Andorra, davant el Comitè de les Nacions Unides per a l'eliminació de la discriminació contra la dona (CEDAW), en la seva 74^a edició, que tingué lloc a la seu de les Nacions Unides a Ginebra el 23 d'octubre d'enguany**, (Reg. Núm. 924).

7- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 25 d'octubre del 2019, relativa a la **modificació i al desenvolupament reglat de la Llei de la Funció Pública**, (Reg. Núm. 925).